

Sportovní cestovní ruch

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch

Autor práce:

Tomáš Tržický

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Jaroslava Dědková, Ph.D.

Katedra marketingu a obchodu

Zadání bakalářské práce

Sportovní cestovní ruch

Jméno a příjmení: **Tomáš Tržický**
Osobní číslo: E17000182
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch
Zadávací katedra: Katedra marketingu a obchodu
Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická východiska k danému tématu.
2. Klasifikace sportovního cestovního ruchu.
3. Komparace nabídky sportovního cestovního ruchu v ČR a ve světě.
4. Vytvoření nabídky sportovního cestovního ruchu.
5. Formulace závěrů a doporučení.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- KOTÍKOVÁ, Halina. 2013. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu: nové produkty z hlediska motivace účastníků cestovního ruchu: nové trendy v nabídce turismu pro specifické skupiny: názorné příklady ze zahraničí i z České republiky. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4603-6.
- HIGHAM, James E. S. a Thomas HINCH, 2018. *Sport tourism development*. 3rd edition. Blue Ridge Summit: CHANNEL VIEW PUBLICATIONS. Aspects of tourism. ISBN 978-184-5416-546.
- GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. 2014. Cestovní ruch: principy, příklady, trendy. Brno: BizBooks. ISBN 978-802-5125-953.
- DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ, 2010. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-079-6.
- PROQUEST. 2019 Databáze článků ProQuest [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Václav Šťastný – Czech Sport Travel

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Jaroslava Dědková, Ph.D.
Katedra marketingu a obchodu

Datum zadání práce:

31. října 2019

Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2021

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jozefína Simová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

3. května 2020

Tomáš Tržický

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na sportovní cestovní ruch. Cílem této práce je vytvořit nabídky sportovního cestovního ruchu pro diváky i aktivní sportovce. V první části jsou popsány teoretická východiska, definice, historie, klasifikace a porovnání sportovního cestovního ruchu v České republice a ve světě. V praktické části bakalářské práce jsou představeny čtyři sportovní zájezdy. Dva se zaměřují na pasivní formu sportovního cestovního ruchu a dva na aktivní formu. Pro pasivní formu je vytvořen zájezd na fotbalové utkání a pro aktivní formu lyžařský zájezd. Jeden zájezd je vždy v České republice a druhý zájezd je do zahraničí. K těmto zájezdům jsou vytvořeny plakáty.

Klíčová slova

sportovní cestovní ruch, aktivní forma, pasivní forma, Olympijské hry, zájezd

Annotation

Sport tourism

The bachelor thesis is focused on the sport tourism. The main goal is to create four tours of the sport tourism. Two of them are active form and the others are passive form of the sport tourism. In the first part are described theory, definitions, history and comparison of the sport tourism in Czech Republic and in other states. In the practical part of the bachelor thesis there are four tours of the sport tourism. For the passive form is created a tour to the football match and for the active form it is ski tour. Also for these tours are designed promotional posters.

Key words

sport tourism, active form, passive form, Olympic games, tour

Poděkování

Mé poděkování patří PhDr. Ing. Jaroslavě Dědkové, Ph.D. za odborné vedení, pomoc a rady při zpracování bakalářské práce.

Obsah

Seznam tabulek	13
Seznam zkratk	14
Úvod	15
1 Sportovní cestovní ruch	16
1.1 Definice cestovního ruchu	16
1.2 Definice sportovního cestovního ruchu	17
1.3 Historie sportovního cestovního ruchu	17
2 Klasifikace sportovního cestovního ruchu	23
2.1 Hard a soft sportovní cestovní ruch	23
2.2 Aktivní sportovní cestovní ruch.....	24
2.3 Sportovní události	25
2.4 Nostalgický sportovní cestovní ruch.....	26
3 Komparace nabídky sportovního cestovního ruchu v ČR a ve světě	28
3.1 Sportovní cestovní ruch ve světě	28
3.2 Sportovní cestovní ruch v ČR.....	33
3.3 Dopad COVID-19 na sportovní události	37
4 Vytvoření nabídky sportovního cestovního ruchu	39
4.1 Fotbalový zájezd v České republice	39
4.2 Fotbalový zájezd do Německa s prohlídkou stadionu	42
4.3 Lyžařský zájezd do Itálie	45
4.4 Lyžařský zájezd v České republice.....	47
4.5 Shrnutí zájezdů	50
Závěr	51
Seznam použité literatury	52

Seznam příloh	58
----------------------------	-----------

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Nejpopulárnější sporty ve světě</i>	29
<i>Tabulka 2: Nejoblíbenější sporty ve světě a jejich největší události</i>	33
<i>Tabulka 3: Sportovní události v České republice v roce 2015</i>	36
<i>Tabulka 4: Program fotbalového zájezdu v České republice</i>	41
<i>Tabulka 5: Program fotbalového zájezdu do Německa s prohlídkou stadionu.....</i>	44

Seznam zkratek

FA Cup	The Football Association Challenge Cup
FIBA	International Basketball Federation
FIFA	International Federation of Association Football
ICC	International Cricket Council
NBA	National Basketball Association
NFL	National Football League
UEFA	Union of European Football

Úvod

S rostoucím trendem cestovního ruchu roste také zájem o jeho specifické formy. Jednou ze specifických forem je sportovní cestovní ruch, o kterém pojednává tato bakalářská práce. Cílem této práce je vytvoření nabídky sportovního cestovního ruchu pro aktivní sportovce i diváky.

Bakalářská práce je rozčleněna na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou. Cílem teoretické části je přiblížit problematiku sportovního cestovního ruchu. V první kapitole je obecně charakterizován sportovní cestovní ruch. Jsou vymezeny definice cestovního ruchu a sportovního cestovního ruchu. Nedílnou součástí sportovního cestovního ruchu je historie, na kterou se první kapitola také zaměřuje. V druhé kapitole bakalářské práce je sportovní cestovní ruch klasifikován. Jsou zde popsány čtyři nejčastější klasifikace sportovního cestovního ruchu. Třetí teoretická kapitola se zaměřuje na rozdílnou oblíbenost sportovního cestovního ruchu ve světě a v České republice. Zde jsou popsány tři nejoblíbenější sporty ve světě. Následně jsou uvedeny nejvýznamnější události těchto sportů. V teoretické části jsou také zmíněny příklady aktivního a pasivního sportovního cestovního ruchu v České republice. Stručně je zmíněn dopad pandemie COVID-19 na sportovní cestovní ruch. Především na Olympijské hry a Mistrovství Evropy ve fotbale, které byly přesunuty na rok 2021.

Druhou částí je praktická část. V této části jsou zhotoveny čtyři zájezdy za sportem. Dva fotbalové zájezdy jsou připraveny pro cílovou skupinu diváků, kteří navštěvují sportovní události v České republice i v zahraničí. Druhá cílová skupina vyhledává aktivní sportovní cestovní ruch, při kterém lidé aktivně sportují. Pro tuto skupinu byly vytvořeny také dva lyžařské zájezdy do zahraničí a České republiky. Ke každému zájezdu byl vytvořen propagační plakát, který stručně informuje o jednotlivých zájezdech.

1 Sportovní cestovní ruch

Sportovní cestovní ruch lze zařadit do novější formy cestovního ruchu, ačkoliv historie sloučení cestovního ruchu a sportu sahá až do starověku. V současné době se stává sportovní cestovní ruch trendem a těší se stále větší oblibě. Mike Weed (2008) sportovní cestovní ruch popisuje jako sociální, ekonomický a kulturní fenomén dnešní doby, jenž je vytvořen spojením sportovních aktivit, lidí a míst. Sportovní cestovní ruch obsahuje stejný poměr aktivit, zážitků a lidí a místa se navzájem ovlivňují, aby se tyto zážitky mohly uskutečnit.

1.1 Definice cestovního ruchu

Cestovní ruch je z pohledu jednotlivce i společnosti zásadním společenským a ekonomickým úkazem. Každým rokem udává největší pohyb lidí za poznáním, rekreací a především za naplněním snů jednotlivých lidí.

Definovat cestovní ruch není jednoduché. Je provozován v několika různých formách. Po řadu let se organizace snažily sjednotit definici cestovního ruchu. Za mezinárodně uznávanou definici je považována definice Světové organizace cestovního ruchu z konference v Ottawě roku 1991. „*Cestovní ruch je činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě*“ (Beránek, 2013, s. 15).

Současná doba se vztahuje k různým typům nebo druhům cestovního ruchu. Záleží na místě realizace, což odpovídá území, na kterém se uskutečňuje. Kvůli tomu je vhodné objasnit pojmy mezinárodní a domácí cestovní ruch. Pod pojmem domácí cestovní ruch si lze představit cestování obyvatelstva daného státu na území vlastního státu. Účastníci nepřekračují vůbec hranice svého státu. Opozitem domácího cestovního ruchu je zahraniční cestovní ruch daného státu, u něhož při cestování dochází k překročení hranic státu. Zahraniční cestovní ruch můžeme rozdělit na výjezdový cestovní ruch a příjezdový cestovní ruch. Výjezdový cestovní ruch spočívá ve výjezdu občanů dané země do zahraničí a příjezdový cestovní ruch tvoří příjezdy návštěvníků ze zahraničí do dané země (Drobná

a Morávková, 2010). Nejširší pojem cestovního ruchu dle územní realizace je mezinárodní cestovní ruch. Ten se vyznačuje pohybem účastníků mezi státy bez daného hraničního území, tudíž se jedná o zahraniční cestovní ruch více zemí. S tím souvisejí další typy cestovního ruchu, které stanovila Světová organizace cestovního ruchu. Jedná se o cestovní ruch vnitřní (veškerý cestovní ruch na území daného státu, domácí i příjezdový) a cestovní ruch národní, jenž zahrnuje cestovní ruch obyvatelstva, a to domácí i výjezdový (Beránek, 2013).

1.2 Definice sportovního cestovního ruchu

Sport jako takový je velmi populární a působí v mnoha sférách společenského i ekonomického života. Se sportem, volným časem a rekreací souvisí také cestovní ruch. Společně s rozvojem rekreační turistiky je cestovní ruch významným prvkem, jak využívat volný čas. Termín sportovní turismus je překladem anglického pojmu sport tourism. V českém jazyce se ustálil zejména synonymní výraz sportovní cestovní ruch. Jedná se o sportovně založený cestovní ruch, který spadá do specifických forem cestovního ruchu. V současnosti je sportovní cestovní ruch na úrovni společenského, sociálního a ekonomického fenoménu, jenž vzniká propojením sportovních a pohybových aktivit s místem a lidmi. Dle Malcolma (2008, s. 247) *„je sportovní cestovní ruch definován jako veškeré formy účasti na sportovních aktivitách, ať se jedná o aktivní nebo pasivní účast s komerčním nebo nekomerčním účelem a zároveň je jedinec mimo domov či pracoviště.“*

1.3 Historie sportovního cestovního ruchu

Sledování sportovních událostí a aktivní sportování má dlouhou historii. V historii se jednalo zvláště o řecké Olympijské hry, gladiátorské zápasy v římském období, středověké a renesanční zápasy, střelecké a lukostřelecké soutěže, hlavní koňské dostihy v 18. století a mezinárodní, národní a městské sportovní soutěže od konce 19. století. Počáteční pokusy vědců o historický přehled v oblasti sportovní turistiky byl většinou příliš ambiciózní a problematický. Historický obsah byl spíše popisný a postrádal důležitou historickou analýzu. První přesnější historické přehledy sportovního ruchu poskytla dvojice Standeven

a de Knop v roce 1999, později Weed a Bull v roce 2004. Tyto historické souhrny ukazují, jak souvisí cestovní ruch a sport v různých historických obdobích. Dále objasňují, že sportovní cestovní ruch není pouze moderním trendem, nýbrž popisují sportovní cestovní ruch ve starověkém světě, omezený cestovní ruch ve středověku a raný moderní cestovní ruch v průmyslovém věku, kdy docházelo k rostoucímu propojení mezi sportem a cestovním ruchem (Huggins, 2013).

Historie sportovního cestovního ruchu se datuje až do antiky, kdy docházelo k vývoji cestovního ruchu a s ním souvisí právě počátek sportovního cestovního ruchu. Ve starověku cestovali spíše bohatí lidé. V době římské nadvlády bylo pro bohatou vyšší vrstvu obvyklé cestovat do dalekých zemí říše, kde lidé vyhledávali především odpočinek v lázeňských domech. Během starověku se těšily veliké oblibě gladiátorské zápasy a známé antické Olympijské hry (Higham a Hinch, 2018). Právě tyto akce podnítily bohaté měšťany cestovat za sportovními událostmi do míst konání. První dokumentovaným příkladem sportovního cestovního ruchu byly již zmíněné Olympijské hry, které se datují od roku 776 před naším letopočtem. Panhelénské hry v Olympii byly nejprestižnější z více než stovek dalších festivalů a sportovních akcí. Mezi Panhelénské hry patřily také čtyři největší řecké hry: pýthické, nemejské, ishnické a nejznámější olympijské. Atletické hry byly nedílnou součástí tehdejšího řeckého života. Každé polis mělo svůj vlastní atletický stadion. Turistický prvek byl důležitou součástí sportu, jelikož účastníci byli profesionální sportovci, kteří cestovali za účelem získání cen. Společně s profesionálními sportovci cestovaly tisíce diváků, aby podpořily své sportovce a prestiž jejich města. Podobně jako dnešní fotbaloví fanoušci, kteří cestují za účelem podpory svého týmu. Tyto hry mohly přilákat více než 40 000 lidí ze všech částí Řecka. Pravděpodobně ve starověkém světě nebyla žádná jiná akce takových rozměrů, kde by cestovalo tolik lidí za vidinou stejného cíle. Na rozdíl od ubytování pro dnešní turisty bylo v té době nedostatek ubytovacích zařízení, proto návštěvníci spali ve stanech nebo pod širým nebem. Turistický aspekt her byl podporován širšími politickými cíli. Politici se snažili sportem a cestovním ruchem vnést kulturní jednotu do politicky rozdělených zemí. Římané pokračovali v cestování spojeném se sportem v různých podobách. Gladiátorské zápasy a závody vozů, které nahradily atletiku jako hlavní diváckou událost, byly spíše domácí záležitostí, přinejmenším pokud se jednalo o samotné diváky. Dalším vlivem na sportovní turistiku, která se připisuje Římanům, je přežití míčových her. Dispozice Římanů k cestování

umožnila šíření ideologie míčových her v celé Evropě, které by kvůli spojení s pohanskými zvyky pravděpodobně úplně zmizely. Je důležité zdůraznit tyto starodávne předchůdce, jelikož prokazují, že sportovní cestovní ruch není zcela moderním jevem. Některé z motivací, které mohou ovlivnit současný sportovní cestovní ruch, mohly existovat také před několika tisíci lety. Avšak existuje poměrně málo důkazů a písemných zdrojů (Huggins, 2013).

Ve středověku a novověku se pořádaly rytířské turnaje, kterých se aktivně účastnili rytíři z celé Evropy. Tyto turnaje byly velice prestižní a oblíbené. Ze začátku byly dostupné jen pro bohatší měšťany, ale postupem času během 12. a 16. století se staly běžně dostupnými i pro nižší třídy. Velmi populárním sportem v 16. století se stal reálný tenis. Ten zaznamenával i mezinárodní zápasy, kterých se však účastnila pouze aristokracie. Mírné pokroky a zlepšení v dopravě v 16. století pomohly k usnadnění cestování. Není pochyb, že se také zvýšila příležitost pro sportovní cestovní ruch. Jedním z klíčových fenoménů té doby je považován tzv. European Grand Tour, který byl provozován od 16. století do 19. století. Těchto cest se převážně účastnili bohatí rytíři a s jejich doprovody cestovali po celé Evropě. Začátky těchto cest byly spojeny spíše se vzděláním a sociálními dovednostmi. Kolem 17. století se dostala do popředí fyzická zdatnost, která zahrnovala jízdu na koni a šerm. Tento fenomén položil širší základy sportovního cestovního ruchu. I tento fenomén byl podroben vývoji. Jak šel čas, byl European Grand Tour zaměřován spíše na kulturu a přírodní zajímavosti. V závislosti se sportovním cestovním ruchem otevřely tyto cesty bránu turistům do alpských destinací, kde se rozvíjely sportovní aktivity typu horolezectví a lyžování (The Culture Trip, 2017).

Důležitým klíčem k vývoji sportovního cestovního ruchu v 19. století byla vhodná doprava. Od 15. století prošla doprava mnohými vylepšeními, jako byly pohodlnější kočáry a lepší cesty. Na druhou stranu byla doprava stále drahá a pomalá. Tomu pomohla výstavba železniční tratě v období industrializace v 19. století. Tento způsob dopravy byl relativně levný, efektivnější a umožňoval transport většímu objemu populace. To umožňovalo rozvíjet sportovní turistiku, která byla nově dostupnější i pro nižší třídy populace. Důležitým jevem je vliv městské industrializace na specifickou činnost sportovního cestovního ruchu. V tomto případě lze rozeznat dva trendy: rozvoj sportu, který vyžaduje, aby účastníci sami cestovali a rozvoj sportovní činnosti, která zahrnuje

cestování diváků. Ve vztahu k účasti sportovních turistů se objevují dvě velmi odlišné skupiny: ti, kteří cestují za účelem soutěžit na turnajích či zápasech a ti, kteří cestují za účelem využití zařízení nebo zdrojů, které nemají k dispozici v jejich místě bydliště. 19. století bylo obzvláště důležité ve vývoji konkurenčního sportu, jelikož byly učiněny pokusy o transformaci různých forem neorganizovaných tradičních sportů do racionálních aktivit s přesně danými pravidly. Nejvíce to bylo zřetelné u fotbalu, kdy v roce 1863 byla založena fotbalová asociace, která zavedla národní kodex pravidel. V té době probíhala transformace celé sportovní společnosti. Z běžných volnočasových sportovců se stávali profesionální sportovci, kteří vyžadovali finanční podporu, aby zaplatili čas ztracený v práci a za dálkové cestování na zápasy. Zlepšení dopravy, přijetí národních pravidel, vznik profesionálních hráčů a růst konkurence a soupeření dal vzniknout začátkům jedné z nejvýznamnějších forem sportovního cestovního ruchu. Příkladem může být fotbalový tým Blackburn, který v roce 1883 strávil týden v Blackpoolu na přípravném soustředění před semifinálovým pohárovým zápasem FA Cupu. V 80. a 90. letech 20. století se stal fotbal komerčním sportem. Zakládaly se fotbalové společnosti a investovalo se do stadionů. To přilákalo tisíce platících diváků, kteří podporovali svůj oblíbený klub a cestovali do jiných měst na zápasy svého klubu. Druhou hlavní oblastí účasti na sportovním cestovním ruchu, která se objevila v této době, bylo zapojení lidí cestujících za účelem využití konkrétních zdrojů, vybavení a zařízení. Jednalo se především o lyžování, horolezectví a turistiku. Jak již bylo zmíněno vývoj Eroupean Grand Tour byl v pozdějším období nakloněn k horské scénérii v oblasti Alp. Cestování pomáhaly první cestovní kanceláře, jako byly Thomas Cook nebo Henry Lunn. Na začátku 20. století si oblibu sportovních turistů získalo Švýcarsko, kde se nacházela významná lyžařská střediska. Švýcarsko se stalo cílovou destinací mnoha turistů, kteří zde trávili dovolenou spojenou s aktivním lyžováním, horolezectvím a vysokohorskou turistikou. Mezi oblíbená střediska patřil Davos, Villars, Leysin nebo Svatý Mořic, tato střediska disponovala železničním spojením s evropskými městy. Poslední spojení sportovního cestovního ruchu s industrializací devatenáctého století, které je dobré zmínit, je kolonizace a související kulturní šíření sportu do vzdálených částí světa. To samo o sobě nezahrnuje primárně sportovní turistiku, jelikož ti, kteří se zapojili do hraní nebo sledování sportu, nemuseli cestovat. Nicméně takové kulturní šíření mělo podstatný vliv a význam pro budoucnost sportovního cestování. Především bylo položeno zázemí pro vytvoření

mezinárodních soutěží, které se měly stát hlavním aspektem sportu ve dvacátém století (Weed, 2009).

Předchozí část se zaměřovala na industrializaci devatenáctého století, která poskytla nezbytné podmínky pro významný rozvoj mnoha forem sportovního cestovního ruchu. Tím byly položeny základy pro následnou expanzi ve dvacátém století, která zahrnovala cestování všech vrstev společnosti v různých formách cestování. Díky postupným změnám došlo k začátku růstu sportovního cestování ve dvacátém století. K největšímu rozvoji došlo zejména v 80. a 90. letech dvacátého století. K vlivům, které ovlivňovaly cestování již v předchozím století (zvyšování bohatství, zvyšování volného času nebo zlepšování dopravy), přibýly další revoluční, jako jsou vlivy spojené s postoji a hodnotami, globalizací, firemním kapitalismem a médií. Pokud jde o volný čas, zatímco pracovní týden se během dvacátého století postupně snižoval, nárůst prázdnin se zvětšoval. Důležitou změnou, která byla dosažena ve dvacátých letech, bylo poskytnutí dovolené za mzdu. Významnější změny týkající se dovolené přišly v poslední čtvrtině století. Tyto změny přinesly většině lidí dovolenou na čtyři nebo pět týdnů. Běžní lidé od této doby mohli více cestovat, aby sledovali sport nebo se sami podíleli na fyzických aktivitách mimo jejich životní oblast. Mimo jiné se ve druhé polovině dvacátého století stalo oblíbené sportovní cestování spojené s odchodem do důchodu. Lidé, kteří žili déle po odchodu do důchodu, díky zvýšené střední délce život v důsledku zlepšení zdravotní péče, byli podporováni kampaněmi, které měly za úkol povzbudit starší jedince k aktivitě spojenou s cestováním. Velice oblíbenou aktivitou pro tuto skupinu lidí se stala golfová turistika. Dvacáté století přineslo podstatný nárůst blahobytu. Lidé měli tedy nejen čas na cestování, ale také ekonomické prostředky k použití. Během posledních čtyř desetiletí dvacátého století náklady lidí na volný čas stále rostly, takže v Británii výdaje na volný čas předčily výdaje na jídlo, bydlení nebo dopravu. Ekonomické prostředky vynaložené na cestovní ruch podporovaly značný růst cestovního ruchu, jehož důležitou součástí byl i sportovní cestovní ruch. Expanze sportovního cestovního ruchu byla následně ovlivněna dalším rozvojem dopravy. Stejně jako železnice podmínily změnu cestování v devatenáctém století, tak automobil a letadlo zapříčinily ještě dramatičtější změny ve dvacátém století. Automobil byl vynalezen koncem devatenáctého století, ale až v dvacátých letech 20. století se začal masově vyrábět a používat v USA a spíše později v Británii. Největší výhodou začlenění automobilu do dopravy byla flexibilita a možnost přepravy do více

oblastí. To bylo důležité pro rozvoj mnoha forem sportovního cestovního ruchu, především těch, jako je horolezectví, turistika, cyklistika a různé vodní sporty, které požadují přepravu lidí a vybavení do vzdálenějších míst. Zavedení letecké dopravy mělo také velmi pozitivní dopad na sportovní cestovní ruch. Ačkoliv byla ze začátku letecká doprava drahá, s vývojem levnějšího cestování v 60. letech, způsobila revoluci v mezinárodním cestovním ruchu a také ovlivnila rozvoj sportovního cestování diváků a účastníků (Huggins, 2013). Kromě důležitých změn v dopravě hrála významnou roli při rozvoji sportovního cestovního ruchu také změna hodnot a postojů. Důležitou změnou byla demokratizace. Elitářství, které charakterizovalo cestování i sport v minulosti, časem ustoupilo. Díky tomuto jevu byly do konce dvacátého století dostupné prostředky, které umožnily účast mnohem více lidem, nežli tomu bylo dříve. Rozmanitější zapojení do sportu bylo podporováno vládními propagačními kampaněmi a také školami. Tyto kampaně se snažily cílit na zlepšení zdravotního stavu, kondice, morální pohody a sociální kontroly. Některé sporty jako je golf a pólo si zachovávají třídní předpojatost, ale většina sportů již není společensky exkluzivní. Pro stále větší počet lidí se stal životní styl spojením sportu a cestovního ruchu. To je podloženo především dvěma typy sportovního cestovního ruchu: venkovním sportovním cestovním ruchem a mezinárodními sportovními akcemi. Důležitou roli v popularizaci sportovního cestovního ruchu hraje komercializace. Na první pohled by se mohlo zdát zvláštní, že by televizní vysílání ovlivnilo sportovní cestovní ruch, protože umožňuje sledovat oblíbený sport, aniž by divák opustil svůj domov. Avšak právě televize popularizovala mnoho sportů a zdůraznila jejich přínos. To zapříčinilo rozšíření mezinárodních sportovních soutěží, které přilákaly mnoho sportovců a atletů, aby se těchto soutěží zúčastnili. Zároveň spousta diváků cestovala kvůli sledování těchto akcí na živo. Mezinárodní soutěže, jako jsou Olympijské hry, fotbalové mistrovství světa, grandslamové tenisové turnaje, motoristické závody nebo hokejové zápasy se staly hlavními turistickými atrakcemi, které přitahují nejen tradiční fanoušky, ale i stále nové nadšence (Weed, 2004).

2 Klasifikace sportovního cestovního ruchu

Existuje mnoho klasifikací sportovního cestovního ruchu, které jsou při dělení sportovního cestovního ruchu zmiňovány. Když se v 90. letech dvacátého století vědecký a průmyslový zájem obrátil na sportovní cestovní ruch, došlo k definici dvou typů sportovního cestovního ruchu. Standeven a De Knop (1999) rozdělili sportovní cestovní ruch na aktivní a pasivní sportovní cestovní ruch. Aktivní sportovní turistika byla spojena s účastí na sportu během dovolené nebo prázdnin. Většinou zahrnovala golf a lyžování, ale také účast na organizovaných běžeckých a cyklistických akcích. Na druhou stranu pasivní cestovní ruch odkazoval na sledování sportovních akcí, jako jsou Olympijské hry nebo běžné fotbalové zápasy. Klíčovým rozdílem mezi těmito dvěma typy cestovního ruchu bylo chování jednotlivců, kteří se buď fyzicky podíleli na sportu (atleti) nebo sledovali sport jen jako diváci (Standeven a De Knopp, 1999). Avšak nejčastěji používaným dělením je klasifikace do dvou hlavních odvětví: hard sportovní cestovní ruch a soft sportovní cestovní ruch, které jsou v následující podkapitole vysvětleny (AllSportsPortal, 2018). Obecně neexistuje žádná ustálená klasifikace, podle které by byl sportovní cestovní ruch rozdělen. Proto existuje i další často zmiňovaná klasifikace, která rozděluje sportovní cestovní ruch do tří odvětví: aktivní sportovní cestovní ruch, sportovní akce a nostalgický sportovní cestovní ruch (Gibson, 1998).

2.1 Hard a soft sportovní cestovní ruch

Výraz hard v této formě sportovního cestovního ruchu se týká především počtu lidí, kteří jsou ochotni účastnit se sportovních soutěží. Většinou se jedná o velkolepé akce, které přitahují motivované návštěvníky akcí. Mezi příklady hard sportovního cestovního ruchu patří Olympijské hry, FIFA World Cup (mistrovství světa ve fotbale), Super Bowl (finále severoamerické NFL v americkém fotbalu), Tour de France a další. Do této kategorie mohou být zařazeny i akce menšího typu, kdy nějaký sportovní tým cestuje do jiného státu, aby se zúčastnil zápasu nebo turnaje, přestože přinese jen několik návštěvníků a sportovců. Na druhé straně je soft sportovní cestovní ruch, kde turista cestuje, aby se zapojil do některého rekreačního sportu. Namísto jednotlivých velikých akcí, které přitahují

obrovské množství lidí jednorázově, jsou tyto zájmy a sporty stabilnější a přitahují stabilní počet turistů po celý rok. Mezi takové příklady patří lyžování, běh, turistika nebo kanoistika. Nejběžnějším příkladem soft sportu může být golf, který je velice populární v USA i Evropě. Lidé cestují po celém světě, aby si mohli zahrát na různých golfových hřištích (AllSportsPortal, 2018).

2.2 Aktivní sportovní cestovní ruch

Jedná se o sportovní cestovní ruch, jehož náplní je aktivní zapojení se do různých sportů. To znamená, že do tohoto typu sportovního cestovního ruchu patří všechny sportovní aktivity, které turisté vykonávají v rámci cestování. Nerozlišuje se, jestli je sport vedlejší nebo hlavní motiv cestování. Aktivní sportovní cestovní ruch bývá nejvíce spojován s lyžováním, golfem, tenisem nebo cyklistikou (Standeven, De Knop, 1999).

Od poloviny 70. let dvacátého století probíhají různé studie jednotlivců, kteří sportují, zatímco jsou na dovolené (aktivní sportovní turisté). Jedním z prvních lidí, kteří se zabývali výzkumem, byl Schreiber v roce 1976. Schreiber ve studii popsal sportovního cestovatele, jako cestovatele, který používá leteckou dopravu k možnosti hrát golf nebo tenis. Výsledky stanovily, že sportovní cestovatel je bohatší, vzdělanější a aktivnější než ostatní. Jednoduše řečeno, většina výzkumů aktivního sportovního ruchu se spíše soustředila na identifikaci sportovního turistu a na činnosti, na kterých se turista podílí. Výzkum toho, kdo je sportovním turistou a proč se sportovní turisté zabývají tímto specifickým druhem cestovního ruchu, se může zdát mnohem složitější, než se na první pohled jeví. Nicméně nejrozšířenější verzí je, že existují dva typy sportovních turistů: aktivní účastník a zájmový účastník. Účastníci sportovní aktivity jsou jednotlivci, kteří považují svou účast jako prostředek sebevyjádření – ukázka jejich dovedností a znalostí. Zájmoví účastníci jsou konkurenceschopní ve své účasti. Pravidelně cvičí a mají zájem dělat sport na vysoké úrovni. Názorný příklad uvedl Priestley v roce 1995, kdy definoval tři typy golfového sportovního cestovního ruchu. První typ je charakterizován golfisty, kteří jsou motivováni navštívit známá a vyhlášená místa spojená s golfem (např. St. Andrews ve Skotsku). Druhým typem je sportovní turista, který vyhledává ekonomicky nejvýhodnější golfovou dovolenou. Posledním typem je luxusní golfová dovolená, kde míří golfový turista

do luxusních golfových komplexních letovisek. Tyto studie přispívají k porozumění aktivním sportovním turistům a zároveň jsou přínosné pro lidi pracující v oblasti, jelikož mohou lépe identifikovat trhy a lépe uspokojovat potřeby klientů (Gibson, 1998).

2.3 Sportovní události

Sportovní události a různé akce přitahují velký zájem médií, fanoušků a hlavně sportovců. Zejména zájem médií je v dnešní době důležitý pro konání daných sportovních událostí. Medializace přilákává kvalitní sponzory, kteří finančně podporují realizaci akcí. Sportovních událostí je široká škála a jsou dosti rozmanité. Každá událost se liší rozmanitostí sportu, velikostí dané události, účastníky, diváky nebo způsobem její organizace. Z pohledu cestovního ruchu je důležité, že některé události přitahují veřejnost a motivují fanoušky svých oblíbených týmů, aby se na těchto událostech podíleli. Sportovní události spojují všelijaké skupiny turistů, jako jsou sportovci, fanoušci, diváci, novináři, sponzoři, realizační týmy či představitelé mezinárodních a národních organizací. Sportovní události typu Olympijských her, fotbalového nebo hokejového mistrovství světa přiláká až tisícovky turistů. Tím je možné říci, že se sportovní cestovní ruch při těchto událostech stává masovým cestovním ruchem se všemi jeho důležitými prvky (Schwartzhoffová, 2010). Sportovní události vyhledávají lidé, kteří se jich chtějí aktivně účastnit nebo jen pasivně sledovat jakýkoliv sport. K tomu, aby se na danou událost dostali, využívají obzvláště automobilovou a letadlovou dopravu. Mezi nejsledovanější a nejznámější sportovní události patří sekce velkých sportovních akcí. Do těchto událostí spadají Olympijské hry nebo mistrovství světa v různých světově populárních sportech. Jsou celosvětově významné a požadují dlouhodobou a profesionální přípravu, jelikož se jich zúčastňuje mnoho diváků a sportovců. Velký zájem médií popularizuje tyto akce ještě více a přitahuje hodně významných sponzorů, bez kterých by se tyto události neobešly. Mezi hlavní znaky těchto akcí mohou být zařazeny následující body. Místo konání bývá rozhodnutím výběrového řízení. Ve vybraném místě se akce konají zejména jen jednou nebo opakovaně až po uplynutí delší doby. Dalším znakem je, že jejich dlouhodobý odkaz je zpravidla plánovaný a řízený zvláštními institucemi. Pro cestovní sportovní ruch jsou velice důležité akce, které mají historii a vztahují se k určitému místu, jako je například

tenisový turnaj Wimbledon, který se hraje v londýnské části Wimbledon nebo velké ceny v závodech formule 1 (Grand Prix Monaka, Grand Prix Velké Británie nebo Grand Prix Japonska). Nejen velké sportovní akce mají dopad na rozvoj cestovního ruchu v daném místě. Z pohledu návštěvnosti je možné sportovní události rozdělit na události, které jsou orientované na návštěvníky a na události, které se orientují na účastníky. Události orientované na návštěvníky přitahují zájem diváků. Jedná se především o sporty, které jsou u fanoušků velice oblíbené: fotbal, hokej a tenis. Návštěvnost těchto sportů v České republice není tak populární. Co se týče návštěvnosti, nejnavštěvovanější akce v České republice jsou zápasy nejvyšších fotbalových a hokejových lig. Divácky atraktivní akce jsou mezinárodní a reprezentační zápasy. Zároveň jsou velice populární exhibiční zápasy, kde se většinou za charitativním účelem sejdou známé osobnosti a sportovci. Divácky nepříliš oblíbené události mohou být akce orientované na určité účastníky. Jde o události, které nepřitahují tak velikou pozornost, jako příklad lze uvést maratonský běh nebo v České republice známý pochod Praha – Prčice, kterého se účastní i rekreační sportovci. Z toho vycházejí události, které se týkají rekreačního sportu. Tyto události se taktéž dělí na akce navštěvované za účelem aktivního zapojení účastníků a na akce zaměřené na diváky. Událostmi typu pasivní účasti mohou být například snowboardové exhibice a mezi aktivní účasti patří rekreační soutěže. Tyto akce nejsou primárně cílem cestovního ruchu. Jedná se většinou o náhodnou účast turistů, kteří v době konání sportovní události tráví čas na stejném místě. Rekreační akce mohou také patřit mezi velké události (počtem účastníků, návštěvníků nebo výší rozpočtu), například dříve známé spartakiády. Každopádně ne všechny sportovní akce mohou být považovány za události v cestovním ruchu, jelikož některé události mají význam pouze pro místní obyvatele a jsou zaměřené jen na malý okruh sportovců a diváků. Tím nedochází k nikterak závratné návštěvnosti a v destinaci se to nijak neprojeví (Kotíková, 2008).

2.4 Nostalgický sportovní cestovní ruch

Nostalgický sportovní cestovní ruch spočívá v návštěvě míst, která jsou spojena s významnými sportovními událostmi nebo tradičními stadiony či sportovními muzei. Pro některé sportovní fanoušky je speciální událost navštívit slavná sportovní místa, jako je

olympijský stadion v Atlantě, Barceloně nebo jeden z nejznámějších stadionů Wembley v Londýně. V podstatě je možné říci, že sportovní fanoušci cestují, aby viděli a poznali místa, která jsou výjimečná ze sportovního hlediska. V dnešní době je velice populární vyhledávat fotbalové stadiony největších klubů v Evropě s možností nahlédnutí do útrobu stadionu i samotných šaten hlavního týmu, jako v Madridu na stadionu Santiago Bernabeu (Ispport.cz, 2015). V tomto odvětví sportovního cestovního ruchu se objevuje další trend, který souvisí s vzájemným setkáním se známými sportovními osobnostmi. Jako příklad lze uvést NBA Basketball Cruise. Jedná se o sportovní tematickou plavbu, při které cestující plují lodí společně s hvězdami americké národní basketbalové ligy (Gibson, 1998).

3 Komparace nabídky sportovního cestovního ruchu v ČR a ve světě

Sport hraje v životě mnoha lidí velmi významnou roli. Od raných dětských let, kdy sport bereme velmi vážně, až do pozdějších let života, ve kterých sport považujeme za koníček, fitness rituál nebo za povolání. V dnešní době je ve všech částech světa vášnivě podporován a sledován nějaký sport. Lidé přejímají sportovní hrdiny za své vzory a často mají emocionální pouto ke svým oblíbeným sportovním hvězdám a sportovním týmům. Díky takovéto oblíbenosti jsou lidé schopni cestovat po celém světě a také ve své zemi za účelem návštěvy některé sportovní akce, aby viděli své oblíbené sportovce na vlastní oči. Co se týče hodnocení oblíbenosti sportu, je dosti náročné, jelikož lidé v různých částech světa mají odlišné oblíbené sporty a nelze hodnotit jen dle jednoho kritéria (Sports Show, 2020).

3.1 Sportovní cestovní ruch ve světě

Nejpopulárnější sporty ve světě, za kterými se vydává mnoho diváků a sportovců lze hodnotit dle několika kritérií: globální divácká základna a publikum, sledovanost v televizi, popularita na internetu, počet zemí, ve kterých je sport populární a počet amatérských hráčů na světě. Největší výpovědní hodnotu má však globální divácká základna a sledovanost daného sportu v televizi nebo přímo v hledišti. Nejvíce sportovní cestovní ruch ovlivňují významné sportovní události, kterých se každoročně účastní miliony diváků. Po celém světě je řada oblíbených sportů a sportovních událostí (Sports Show, 2020). Následující tabulka č. 1 ukazuje pořadí nejpopulárnějších sportů ve světě, počet fanoušků a kontinenty či země, kde je jednotlivý sport oblíbený. Následně jsou popsány první tři nejpopulárnější sporty na světě: fotbal, kriket a basketbal.

Tabulka 1: Nejpopulárnější sporty ve světě

Pořadí	Druh sportu	Počet fanoušků	Regionální popularita
1.	Fotbal	3,5 miliard	Evropa, Afrika, Asie, Amerika
2.	Kriket	2,5 miliard	Asie, Austrálie, Velká Británie
3.	Basketbal	2,2 miliard	USA, Evropa, Kanada, Čína, Filipíny
4.	Hokej (lední, pozemní)	2 miliardy	Evropa, USA, Kanada, Asie, Austrálie
5.	Tenis	1 miliarda	Evropa, Amerika, Asie
6.	Volejbal	900 milionů	Asie, Evropa, Amerika, Austrálie
7.	Stolní tenis	850 milionů	Asie, Evropa, Afrika, Amerika
8.	Baseball	500 milionů	USA, Japonsko, Kuba, Dominikánská republika
9.	Americký fotbal, rugby	410 milionů	USA, Francie, Anglie, Nový Zéland, Jižní Afrika
10.	Golf	390 milionů	Evropa, Asie, Amerika, Kanada

Zdroj: vlastní zpracování dle Sports Show, 2020

Nejoblíbenějším sportem ve světě je fotbal, který hraje přes 250 milionů hráčů ve více než 200 zemích světa. Fotbal má nejvíce fanoušků v téměř všech oblastech světa, to z něj dělá absolutní jedničku v oblíbenosti sportu. Počet lidí, kteří sport pravidelně sledují a sledují fotbalové regionální i globální soutěže je bezkonkurenční. Cestování fanoušků a samotných sportovců za fotbalem je nejviditelnější během mezinárodních akcí. Jedná se především o Ligu mistrů UEFA, kdy dochází k cestování jednotlivých týmů do jiných států a především cestování velkého množství diváků. Dalšími velkými akcemi jsou Mistrovství světa ve fotbale FIFA, Olympijské hry, Mistrovství Evropy UEFA nebo Copa América. Co se týče významného fotbalového sportovního cestovního ruchu na území jednoho státu, nejznámější je anglický fotbalový pohár FA Cup. Jedná se o nejstarší fotbalovou soutěž

na světě, která je pořádána pro prvních deset úrovní ligového systému v Anglii. To znamená, že i kluby z nižších lig mohou hrát proti světoznámým anglickým týmům a právě to motivuje mnoho fanoušků k cestování a podpoření svých týmů. Pokud jde o televizní diváky, tak během velkých mezinárodních akcí sleduje fotbal v televizi přes miliardy fotbalových fanoušků po celém světě. S tím souvisí televizní práva na vysílání fotbalu. Pro příklad práva na vysílání Mistrovství světa ve fotbale v roce 2018 a 2022 vynesla organizaci FIFA přes 1,8 miliardy dolarů (Sports Show, 2020).

Poslední Mistrovství světa FIFA ve fotbale se konalo v Rusku v roce 2018. Rusko vybralo 11 hostujících měst, ve kterých se hrálo Mistrovství světa FIFA. Byla to města Soči, Moskva, Petrohrad, Kazaň, Saransk, Kaliningrad, Volgograd, Rostov, Jekatěrinburg, Samara nebo Jižní Novgorod (Asia News Monitor, 2018). Celkové výdaje na uskutečnění šampionátu byly vyčísleny na 11 miliard amerických dolarů.

Z toho bylo vynaloženo:

- **4,22 mld. USD** na výstavbu sportovního zázemí (celkem 12 stadionů s kapacitou 550 tisíc),
- **3,63 mld. USD** na zlepšení dopravních zařízení v místě dění zápasů a kolem něj USD (178 km silnice a nové terminály na letištích),
- **1,18 mld. USD** na modernizaci a podporu služeb (výstavba a renovace bytů, hotelů, lékařských středisek, elektráren a rekreačních prostorů),
- **1,85 mld. USD** na provozní náklady.

Mistrovství světa navštívilo **přes 3 miliony** fanoušků z toho **téměř 700 tisíc domácích** ruských diváků. **Průměrná návštěva** na zápas byla **47 371 diváků**. Ekonomický dopad v Rusku byl nejvíce patrný pro maloobchodníky, restaurace a hotely. Odhadem fanoušci průměrně utratili **od 5 až 8 tisíc USD**. Celkově utratili diváci v Rusku přes **1,6 miliard dolarů**. Kromě přínosů z růstu maloobchodních tržeb byla vytvořena nová pracovní místa, což vedlo k zvýšení osobních příjmů **o 6,59 mld. USD**. Dle údajů ruské vlády získalo 210 tisíc Rusů dovednosti v pořádání a přípravě velkých akcí. Z toho 79 tisíc lidí zlepšilo své schopnosti ve stavebnictví, 38 tisíc v pohostinství, 18 tisíc lidí našlo nové příležitosti v dopravě a komunikačním sektoru, 18 tisíc lidí zlepšilo své dovednosti v oblasti

sociálních a osobních služeb a více jak 52 tisíc lidí obdrželo dobrovolný trénink. Mistrovství světa FIFA ve fotbale je široce očekávanou mezinárodní sportovní i společenskou událostí. Tyto akce v minulosti zrychlily hospodářský rozvoj hostitelských zemí a nadále mají pozitivní dlouhodobý dopad. Velké investice mají často dalekosáhlý dopad. Skutečný přínos Mistrovství světa ve fotbale pro ekonomiku může být mnohem významnější než to, co je v současné době viditelné. Podobné akce zanechávají hmotné i nehmotné dědictví, z něhož má prospěch mnoho generací národa (Global Banking & Finance, 2018).

Druhým nejoblíbenějším sportem na světě je kriket. Oblíbenost tohoto sportu přiláká kolem 2,5 miliardy diváků, i přesto, že kriket není hlavním sportem v USA ani ve většině Evropy a Afriky. Na druhou stranu je kriket velmi populární v Indii, Velké Británii, Austrálii, Pákistánu, Bangladéši nebo na Novém Zélandu a Srí Lance. V zemích jako jsou Indie, Bangladěš, Pákistán nebo Austrálie se kriket stal nejsledovanějším sportem. V roce 2015 sledovalo v televizi Mistrovství světa v kriketu **přes 2,2 miliardy diváků**. Právě ICC Mistrovství světa v kriketu je největší kriketovou událostí na světě (Sports Show, 2020). Tuto kriketovou událost v roce 2015 v Austrálii a na Novém Zélandě **navštívilo přes 1 milion diváků**. **Průměrná návštěvnost** na jeden zápas **byla 20 743 lidí**. Diváci v Austrálii a na Novém Zélandě utratili **855 milionů dolarů** (Travel Daily News, 2019).

V roce 2019 hostila mistrovství světa Anglie a Wales. To se velmi pozitivně projevilo na ekonomice celé Velké Británie. Kriketový klub Hampshire County, který sídlí v Southamptonu, hostil pět zápasů v turnaji. Během těchto zápasů **kriket do města přinesl celkem 18,3 milionů liber**. Tyto příjmy zahrnují výdaje na jídlo, pití, prodej vstupenek a výdaje v pohostinství a maloobchodě. Dalším městem, které hostilo šampionát, byl **Birmingham**, který vygeneroval z turnaje **přes 32 milionů liber**. Většina účastníků šampionátu cestovala z Indie a Pákistánu, aby mohli sledovat kriket ve Velké Británii. Na zápas Indie versus Pákistán se chtělo dostat přes 750 tisíc diváků, avšak stadion disponuje jen 26 tisíci místy. V posledních letech zájem Indů cestovat do Velké Británie roste. V roce 2018 do Spojeného království vycestovalo 477 tisíc lidí z Indie. Světový pohár v kriketu nepomohl jen podpořit britskou ekonomiku. Pomohl také zvýšit zájem o tento sport. Společnosti zabývající se kriketem zaznamenaly nárůst nákupů kriketového vybavení. Obecně akce podobného typu značně přispívají k povzbuzování

mladých lidí, aby začali sportovat. Celkově měl světový pohár v kriketu významný dopad na britský cestovní ruch. Do ekonomiky přinesl spoustu příjmů a podpořil globální investice. Je zřejmé, že významné sportovní události přinášejí do ekonomiky mnoho výhod po celém světě jako mistrovství světa v kriketu ve Velké Británii (Travel Daily News, 2019).

Přes 2 miliardy fanoušků má po celém světě třetí nejsledovanější a nejhranější sport basketbal. Největší popularitu má basketbal v USA, Kanadě, Číně, Španělsku, Francii a Japonsku. Nejnavštěvovanější basketbalové akce jsou Mistrovství světa v basketbale a basketbalový turnaj na Olympiádě (Sports Show, 2020). Poslední velká akce se konala v Číně v roce 2019 a jednalo se o mistrovství světa. Světový pohár FIBA 2019 dosáhl rekordního výsledku **televizního publika přes 3 miliardy** a vygeneroval **1,5 miliardy zhlédnutí** skrz **sociální média**. Turnaj mistrovství světa FIBA v Číně, který byl s 32 zúčastněnými týmy dosud největší akcí, se odrazil v rekordním globálním zapojením a stále rostoucí popularitě basketbalu ve světě. Dalším pozitivem pro organizaci FIBA byla návštěvnost, která dosáhla **téměř 800 tisíc diváků**. Nejvyšší účast na turnaji byla 18 tisíc při zápase USA vs. Japonsko. Světového poháru v Číně se zúčastnilo celkem **2 422 akreditovaných médií z 81 zemí**. To hraje velmi významnou roli v globálním pokrytí turnaje (FIBA.basketball, 2019).

Pro příklad lze uvést ekonomický dopad mistrovství světa v basketbalu ve Španělsku v roce 2014. Ekonomický dopad mistrovství byl vyčíslen na **408 milionů eur**. Basketbalové mistrovství ve Španělsku navštívilo **přes 645 tisíc diváků**. Z celkového ekonomického dopadu šlo 75 milionů eur přímo na španělské daňové úřady. **Přímý zisk státu čítal 33 milionů eur**. Ačkoliv událost byla rozdělena do šesti oblastí, **prodalo se 491 tisíc vstupenek**. Během turnaje navštívilo Španělsko **přes 55 tisíc fanoušků z jiných zemí a utratili celkem 103 milionů USD** (především za jídlo a ubytování). Jedná se o další významnou akci, která spojuje sport a cestovní ruch. Výsledkem je příznivý dopad na ekonomiku hostitelské země (FIBA.basketball, 2019). V tabulce č. 2 je shrnutí třech nejpopulárnějších sportů a jejich největších sportovních událostí.

Tabulka 2: Nejoblíbenější sporty ve světě a jejich největší události

Událost	Návštěvnost události	Průměrná návštěva na 1 zápas	Útrata návštěvníků
Fotbal – Mistrovství světa 2018 v Rusku	přes 3 mil. diváků	47 371 diváků	1,6 miliard USD
Kriket – ICC Mistrovství světa 2015 v Austrálii a na Novém Zélandě	přes 1 mil. diváků	20 743 diváků	855 milionů USD
Basketbal – Mistrovství světa 2014 ve Španělsku	přes 645 tisíc diváků	8 489 diváků	103 milionů USD

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2 Sportovní cestovní ruch v ČR

Jak již bylo v předchozích kapitolách popsáno, sportovní cestovní ruch se dá rozdělit na aktivní a pasivní sportovní cestovní ruch. V České republice jsou oba typy sportovního cestovního ruchu populární. Aktivní cestovní ruch bývá také označován jako rekreační a relaxační sportovní cestovní ruch. Pro aktivní sportovní cestovní ruch jsou během dovolené charakteristické spíše rekreační sporty. To platí i v České republice, kde jsou velmi oblíbené rekreační sporty typu cykloturistika, golf, rybolov, jezdeckví, horolezectví a lyžování. Když bereme sport vzhledem k záměru cestování, může mít sport spíše doplňkový charakter. Jedním z nejoblíbenějších sportů, který je spojený s cestovním ruchem v České republice, je lyžování. Spousta lidí tráví svou zimní dovolenou spojením odpočinku a především aktivním lyžováním (Schwartzhoffová, 2010). Češi jsou národem lyžařů. Na dovolenou do zimních středisek vyráží každoročně až třetina Čechů. V České republice tráví zimní lyžařskou dovolenou většina lidí. Lyžařský pobyt v tuzemských

střediscích je stále pro české rodiny nejpříznivější a to především z hlediska nákladů na pobyt a cen lyžařských skipasů. Pro příklad čtyřčlennou rodinu vyjde **týdenní pobyt** v Česku průměrně na **28 tisíc korun**. Z toho rodina za týdenní skipas zaplatí v průměru necelých 10 tisíc korun. Ceny denních skipasů se v ČR pohybují v rozmezí od 530 korun až po více než 1000 korun v nejdražším českém středisku Špindlerově Mlýně. V případě, že české rodiny preferují dovolenou na horách v zahraničí, budou si muset připlatit. Dle statistik cestovní agentury Invia většina Čechů, kteří jezdí na dovolenou do zahraničí, navštěvuje především oblíbená lyžařská střediska v Rakousku a Itálii. Do Itálie a Rakouska ročně zamíří přes 90 procent lidí, kteří jezdí na dovolenou za hranice (Novinky.cz, 2019). Za **týdenní dovolenou v rakouském tříhvězdičkovém hotelu** zaplatí čtyřčlenná rodina **v průměru 42 tisíc korun** (ubytování stojí zhruba 24 tisíc korun a 18 tisíc korun stojí týdenní skipas, cena denního skipasu je v rozmezí od 1200 do 1400 korun). **Týdenní dovolená v Itálii** vyjde českou čtyřčlennou rodinu na **45 tisíc korun** (ubytování stojí zhruba 25 tisíc korun a 20 tisíc korun stojí týdenní skipas). Méně vyhledávanými destinacemi jsou Slovensko, Francie a Švýcarsko. Dovolená na **Slovensku** vyjde rodinu na **47 tisíc korun** a ve **Francii a Švýcarsku až na 60 tisíc korun** (Travel adventure, 2019).

Pasivní cestovní ruch je v České republice velice oblíbený. Český národ má v oblibě zejména fotbal a hokej. Právě tyto sporty se považují za národní sporty. S tím souvisí také obliba fanoušků cestovat po České republice nebo do zahraničí za účelem zhlédnutí svých oblíbených klubů, hráčů i národních týmů. Díky tomu jsou fotbalové a hokejové soutěže v České republice nejnavštěvovanějšími sportovními událostmi, které fungují každý rok. Fotbal i hokej v poslední **sezóně 2018/2019** zaznamenaly velmi dobrou návštěvnost. Základní část **fotbalové Fortuna ligy** navštívilo nejvíce fanoušků za posledních devatenáct let. Ve 30 kolech se odehrálo 240 zápasů, které navštívilo **celkem 1 333 053 diváků**, to je **v průměru 5 554 diváků na utkání**. V porovnání s předchozí sezónou je to o 8 diváků na zápas více. Více lidí naposledy přilákala fotbalová soutěž téměř **před dvaceti lety**, kdy návštěvnost činila **1 433 280 diváků** a průměrná návštěvnost na zápas byla 5 972 diváků. Vůbec největší návštěvnost měl ročník 1996/1997, kdy jeden zápas sledovalo průměrně 7 155 fanoušků. Nejvíce fanoušků v minulé sezóně navštěvovalo **zápasy Slavia**, kdy na stadionu Eden přihlíželo **na zápasy průměrně 13 051 diváků**. Druhý slavný pražský **tým Sparta** má druhou největší návštěvnost ligy. Na domácí zápasy **průměrně přišlo**

11 566 diváků. Bronzovou příčku v návštěvnosti z předchozí sezóny drží **Baník Ostrava** s návštěvností s **průměrem 10 697 diváků** na zápas. **Hokejová extraliga** dosáhla na třetí nejvyšší návštěvnost v historii extraligy. Během základní části soutěže se odehrálo 52 kol s celkovým počtem 364 zápasů, které celkem navštívilo **1 965 881 fanoušků**, to je **v průměru 5 401 diváků na zápas.** Ačkoliv se jedná o mírný pokles oproti **sezóně 2017/18**, kdy přišlo na české stadiony rekordních **1 985 460 fanoušků**, je návštěvnost hokejové soutěže stále vysoká. Prvenství v návštěvnosti drží **HC Sparta Praha** s celkovou **domácí návštěvností 386 599 diváků** a průměrnou návštěvností 7 435 diváků na jeden zápas. Druhým v pořadí je **brněnská Kometa**, na kterou přišlo celkem v sezóně 2018/2019 **363 095 diváků.** **Bílí Tygři Liberec** obsadili čtvrtou příčku s návštěvností **305 366 diváků** (Finance.cz, 2019). Jak je spojen cestovní ruch se sportem lze popsat na příkladu právě Bílých Tygrů z Liberce, jenž si jsou vědomi toho, že na jejich zápasy jezdí stovky příznivců z nedalekého Německa. Tudíž si Bílí Tygři Liberec pro německé fanoušky už tradičně každý rok připravují speciální zápas s doprovodným programem věnovaným právě divákům z Německa, aby jim ještě více přiblížili české hokejové prostředí. To je dobrou ukázkou, jak klub z Liberce podporuje cestování německých občanů za sportem na jejich hokejové zápasy (Bílí Tygři Liberec, 2019).

Česká republika hostila také významné sportovní akce, na které se sjelo mnoho sportovních fanoušků z České republiky i zahraničí. Nejvýznamnějšími akcemi posledních let, které pomohly i české ekonomice, byly Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let v roce 2015 a Mistrovství světa v hokeji také v roce 2015. **Fotbalové Mistrovství Evropy** se konalo v Olomouci, Praze a Uherském Hradišti. Turnaje se zúčastnila řada významných a vysoce postavených lidí ze světových velkoklubů, kteří na mistrovství sledovali největší fotbalové talenty v Evropě. Další pozitivní vlastností je inspirace pro českou mládež, protože konání podobných akcí má prokazatelný vliv na nárůst nových mladých sportovců a následně nižší kriminalitu a pozitivní zdravotní dopady na populaci. Pozitivem také bylo zviditelnění měst, které většinou takovéto akce nepořádají a to Olomouc a Uherské Hradiště. Celkově se turnaje zúčastnilo **163 000 diváků, z toho 17 900 bylo zahraničních.** Za **gastronomické služby** návštěvníci utratili **přes 77 milionů korun**, za služby spojené s **ubytováním** to bylo **asi 62 milionů korun.** Stejná částka **62 milionů korun** byla vygenerována ze služeb spojených s **dopravou.** Výše spotřeby za **zábavu nebo suvenýry** čítala kolem **32 milionů korun.** Koncem turnaje **obdržela Česká republika** od organizace

FIFA také **10 milionů korun**, které putovaly na rozvoj mládežnického fotbalu. **Příjmy veřejných rozpočtů** dosáhly zhruba **125 milionů korun**.

Sportovní akce rozsáhlejšího charakteru bylo již zmiňované **Mistrovství světa v hokeji 2015**. Mistrovství světa se konalo v Praze a Ostravě. Jednalo se o divácky velmi úspěšnou akci, která měla vůbec nejvyšší návštěvnost v historii konání světových hokejových šampionátů. Do Prahy a Ostravy dorazilo celkově **741 690 diváků**, z toho **32% bylo cizinců**, to odpovídá **237 341 návštěvníkům** z ciziny. Do center dění dorazil i mimořádný počet novinářů a televize po celém světě odvysílaly 6 000 vysílacích hodin ve 160 zemích světa. Jen za **služby v gastronomii** návštěvníci šampionátu, zejména ti zahraniční, utratili kolem **660 milionů korun**. Návštěvnost v již zmíněných **fanzónách** byla **přes 1,2 milionů lidí**. Za **dopravu** utratili návštěvníci **370 milionů korun** a celková výše spotřeby spojená s konáním mistrovství světa přesáhla 3,3 miliardy korun, přičemž nejvyšší měrou se na této spotřebě podíleli zahraniční diváci. **Přínosy veřejných rozpočtů** byly vyčísleny na více než **jednu miliardu korun** (KPMG, 2016). Shrnutí sportovních akcí z roku 2015 je v následující tabulce č. 3. Přínosy u dobře zorganizovaných sportovních událostí pořádaných v Česku významně převyšují nad náklady spojené s organizací. Není to jen o velkých akcích, ale i akce menšího rozsahu jako již zmíněné Mistrovství světa ve fotbale juniorů nebo halové mistrovství Evropy v atletice, které měly také pozitivní dopady. Obecně má Česká republika ideální podmínky pro pořádání sportovních akcí, protože je to mezinárodními sportovními svazy respektovaná destinace, kde se už řada událostí v minulosti zdařila (KPMG, 2016).

Tabulka 3: Sportovní události v České republice v roce 2015

Událost	Návštěvnost události	Počet zahraničních diváků	Útrata návštěvníků
Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let 2015	163 000 diváků	17 900 diváků	233 milionů Kč
Mistrovství světa v Hokeji 2015	741 690 diváků	237 341 diváků	přes 1 miliardu Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3 Dopad COVID-19 na sportovní události

Pandemie nového koronaviru COVID-19, která v současné době citelně zasahuje do lidských životů, zasáhla taktéž do světa sportu. Negativní dopad to má samozřejmě na celý cestovní ruch a také na sportovní cestovní ruch. Většina sportovních soutěží a událostí byla ukončena nebo přesunuta na jiné termíny. Sportovní diváci si na další zápasy, turnaje nebo šampionáty budou muset počkat. Pro příklad lze uvést dvě významné sportovní události, které byly zrušeny a přesunuty kvůli pandemii. Nejvýznamnější akcí, která byla dlouho očekávanou sportovní událostí, jsou olympijské hry v Tokiu. Největší sportovní událost planety měla začít v pátek 24. července a skončit v neděli 9. srpna 2020. Ačkoliv se jednalo o možném přeložení na jarní měsíce, byly japonské Hry přesunuty na stejný termín o rok později. Pro Japonsko bude přesun termínu znamenat velké finanční ztráty, které se **prozatím odhadují na 6 miliard dolarů**, to by znamenalo dodatečné výdaje ve výši poloviny původního dvanáctimiliardového rozpočtu. Zhruba dvě třetiny výdajů tvoří přímé náklady především na údržbu často jen dočasných sportovišť, výroba nových marketingových materiálů nebo angažování nových dobrovolníků. Problém mají místní japonské sponzoři, kteří měli podepsané smlouvy v celkové výši tří miliard dolarů. Na rozdíl od dlouhodobých sponzorských partnerství navázaných s Mezinárodním olympijským výborem většina japonských firem uzavřela smlouvy jen na jeden rok. Odložení olympijských her negativně dopadne na japonské hoteliéry, kteří mají velké ztráty už kvůli omezením proti šíření koronaviru. Pořadatelé také budou muset řešit problém s tiskovým střediskem pro novináře, jehož prostory se zamlouvají na dlouhou dobu dopředu. Není tedy jasné, zda bude v novém termínu Her tento prostor volný. Souběh s jakoukoliv jinou akcí je dle provozovatele nemožný (ČT sport, 2020). Další velkou sportovní akcí, která byla tento rok zrušena, je evropský šampionát fotbalistů. Tento fotbalový turnaj byl posunut stejně jako Olympiáda o jeden rok. Turnaj Euro byl poprvé naplánován specifickým způsobem, že se nebude hrát jen v jedné pořadatelské zemi, ale ve dvanácti různých zemích Evropy. Náklady na přesunutí mistrovství Evropy vypočetla UEFA **na 300 milionů eur**. UEFA také informovala, že diváci, kteří si koupili vstupenky na turnaj EURO 2020 a nemohou se zúčastnit akce v novém termínu, budou moci vrátit vstupenky. Cena, kterou za ně zaplatili, bude v plné výši vrácena (Seznam Zprávy, 2020).

Sportovní soutěže a sportovní události v České republice byly také pozastaveny nebo v probíhajícím ročníku ukončeny. Ukončena byla například česká hokejová extraliga i nižší hokejové soutěže. Český svaz ledního hokeje nejdříve extraligu přerušil na dva týdny, avšak po rozhodnutí vlády nakonec oznámil, že letošní ročník extraligy se dohrávat nebude. To znamená, že mistrovský titul v ročníku 2019/2020 nebude udělen (Irozhlas, 2020). Další profesionální soutěž v České republice fotbalová Fortuna liga je dočasně pozastavena. Od 20. 4. 2020 týmy začaly po malých skupinách trénovat. Do tréninkové jednotky se týmy vrátí po více než měsíční pauze ve skupinách maximálně do 8 hráčů. Stále se však neví, jestli soutěž bude dohrána a v jakém režimu by případně pokračovala (Isport.cz, 2020). V počátcích koronaviru COVID-19 v České republice se konal v Novém Městě na Moravě světový pohár v biatlonu. Sportovní událost nebyla zrušena, avšak diváci nemohli být přímo v hledišti. Pro organizátory biatlonového závodu byla situace příznivější, než kdyby došlo k celkovému zrušení závodu. Jejich ztráta nebude tak citelná, jako v případě zrušení. Rozpočet na sportovní událost se pohyboval **okolo 70 milionů korun**. Kdyby se závody nejely, tak by organizátoři přišli o celých 70 milionů korun, v tomto případě šlo o **ztrátu 45 milionů korun**. Na biatlonové závody míří do Nového Města na Moravě pravidelně kolem **100 tisíc fanoušků**. Zároveň je tato akce pozitivní reklamou pro danou oblast i pro celou Českou republiku (Denik.cz, 2020).

4 Vytvoření nabídky sportovního cestovního ruchu

V následujících kapitolách jsou sestaveny nabídky sportovního cestovního ruchu. Pořádané zájezdy byly konzultovány se společností Czech Sport Travel s.r.o., která se zabývá pořádáním sportovních zájezdů. Zájezdy byly sestaveny pro tuto cestovní kancelář, která je v budoucnu může zařadit do své nabídky. Jelikož se jedná o společnost s dlouholetou tradicí jejich komunikace a propagace probíhá přes zavedené sociální sítě a internetové stránky, kde své zájezdy nabízejí. Zároveň jsou sportovní zájezdy nabízeny také prostřednictvím známé cestovní agentury Invia. Cílem sestavení nabídek pasivního a aktivního sportovního cestovního ruchu je rozšířit a přiblížit nabídky sportovních zájezdů. V příloze bakalářské práce jsou k těmto nabídkám zájezdů vytvořeny propagační plakáty. Propagační plakáty budou umístěny na internetové stránky cestovní kanceláře Czech Sport Travel a sociální sítě. Součástí cen jednotlivých zájezdů je poplatek 25% za zprostředkování daného zájezdu, který si cestovní kancelář účtuje. Dále se počítá s rizikem neobsazení zájezdu, to se kalkuluje ve výši 20%. Fotbalové zájezdy jsou určeny pro 54 účastníků, výsledná cena je tedy rozdělena mezi 43 účastníků (80% účastníků z plné obsazenosti). Tím pádem bude finální cena na jednoho účastníka vyšší a v případě nenaplnění celého zájezdu bude cestovní kancelář schopna pokrýt náklady zájezdu.

4.1 Fotbalový zájezd v České republice

Tento zájezd je koncipován tak, aby umožnil fanouškům z Liberce a ostatních blízkých měst sledovat fotbal přímo v hledišti Štruncových sadů v Plzni. Je vhodný pro diváky, kteří mají rádi kvalitní fotbal a chtějí vidět liberecký Slovan proti jednomu z nejúspěšnějších českých fotbalových klubů posledních let FC Viktorii Plzeň. Fotbalový tým Plzně od sezóny 2010/11 vyhrál pět ligových titulů a také byl účastníkem nejznámější fotbalové soutěže Ligy Mistrů. Poslední účast Plzně v Lize Mistrů byla v sezóně 2018/19, kdy se Plzeň utkala se slavnými týmy, jako jsou Real Madrid nebo AS Řím (FC Viktoria

Plzeň, 2019). Kapacita zájezdu je 54 lidí, kteří mohou nastoupit na autobusovém nádraží v Liberci nebo v Turnově. Přehledný program zájezdu je sepsán v tabulce č. 4.

Celková cena zájezdu se skládá z pronájmu autobusu s řidičem, obědu, vstupenek na fotbalové utkání, občerstvení a poplatku za zprostředkování. Pronajmutí autobusu stojí 30 korun za 1 kilometr bez daně z přidané hodnoty, která činí 21%. Dále si autobusová doprava účtuje za 1 hodinu čekání 240 korun bez daně z příjmu. Z celkových 418 kilometrů zájezdu se za pronajmutí autobusu zaplatí 16 335 Kč (UCHYTILCZ, 2020). Oběd pro účastníky zájezdu vyjde průměrně na 150 Kč, tudíž oběd pro 54 lidí stojí 8 100 Kč. Jednorázové vstupenky na zápasy Plzně se dělí do dvou skupin dle atraktivity soupeře. Liberec je ve druhé skupině atraktivnosti, která se dělí na 4 kategorie podle umístění sektorů. Pro zájezd byla vybrána nejlepší místa, která Plzeň nabízí, tedy v první kategorii. Vstupenka v první kategorii stojí 230 Kč, celkově se za vstupenky zaplatí 12 420 Kč (FC Viktoria Plzeň, 2019). Občerstvení je v podobě minerální vody, která pro všechny stojí 594 Kč. Poplatek za zprostředkování zájezdu je 25% z celkové ceny zájezdu, která činí 37 449 Kč. Finální cena za fotbalový zájezd je 46 811 Kč. Cena na jednu osobu je 1089 Kč (bylo započítáno riziko neobsazení). V příloze A je k tomuto zájezdu vytvořen propagační plakát. Propagační plakát bude umístěn na internetových stránkách a sociálních sítích Czech Sport Travel. Plakát bude umístěn na oficiální fanpage FC Slovan na Facebooku.

Základní informace o zájezdu

- místo: Plzeň (Doosan Arena)
- doprava: autobusem
- nástupová místa: Liberec a Turnov
- cena zájezdu: 46 811 Kč
- cena zájezdu pro 1 osobu: 1089 Kč
- trasa: autobusové nádraží Liberec – autobusové nádraží Turnov – restaurace U Pětatřicátníků – Doosan Arena Plzeň - parkoviště sady 5. května – autobusové nádraží Turnov – autobusové nádraží Liberec (418 km)
- přibližný čas zájezdu: 10 hodin

Tabulka 4: Program fotbalového zájezdu v České republice

Čas od/do		Program
10:00	10:25	Odjezd z autobusového nádraží v Liberci do Turnova
10:45	13:00	Přesun autobusu z Turnova do restaurace U Pětatřicátníků v Plzni
13:05	13:30	Oběd v restauraci U Pětatřicátníků
13:35	13:50	Pěší přesun k Doosan Areně
14:30	16:30	Fotbalové utkání FC Viktoria Plzeň – FC Slovan Liberec
16:35	16:45	Pěší přesun na parkoviště v ulici sady 5.května
16:50	19:00	Odjezd z Plzně na autobusové nádraží v Turnově
19:05	19:30	Návrat na autobusové nádraží v Liberci

Zdroj: vlastní zpracování

Popis zájezdu

Fotbalový zájezd začíná z libereckého autobusového nádraží. Čas odjezdu autobusu je stanoven na 10:00. Doporučený čas srazu účastníků je půl hodiny před odjezdem, jelikož před vstupem do autobusu bude probíhat kontrola cestujících a budou jim předány vstupenky na fotbalové utkání. Druhým nástupovým bodem je 25 kilometrů vzdálené autobusové nádraží v Turnově, kde bude autobus přistaven přibližně v 10:25. Předpokládaný odjezd z turnovského nádraží po organizačních záležitostech je 10:45. Po vyzvednutí všech účastníků fotbalového zájezdu následuje cesta do Plzně. Z autobusového nádraží v Turnově je cesta do Plzně dlouhá 186 kilometrů a předpokládaný příjezd je v 13:00. V ceně zájezdu je oběd před fotbalovým utkáním v plzeňské restauraci U Pětatřicátníků. Tato restaurace je franšízou Švejk restaurant, která se především specializuje na českou kuchyni a podává tradiční plzeňské pivo. Po obědě je na programu pěší přesun účastníků do Doosan Areny v Štruncových sadech. Krátká procházka vede přes plzeňské centrální náměstí Republiky a malebný park Mlýnská strouha. Pěší přesun není fyzicky náročný, celkově účastníci ujdou kolem 700 metrů. Vstup na stadion pro skupinu je umožněn vchodem T. Vstupenky jsou do sektoru T9, který

se nachází na tribuně východ. Tento sektor nabízí jeden z nejlepších dostupných výhledů na hřiště, tudíž účastníci budou moci přehledně a pohodlně sledovat zápas. Na stadion se zájezd dostane v předstihu, to znamená, že si účastníci mohou zakoupit občerstvení, zhlédnout rozcvičky obou týmů a následně od 14:30 již zmíněný zápas FC Viktoria Plzeň proti FC Slovan Liberec. Po zápase následuje pěší přesun k autobusu, který bude čekat na parkovišti v ulici sady 5. května, která je vzdálena 700 metrů od stadionu. Odjezd autobusu z Plzně je naplánován na 16:50. Cestou zpátky bude v autobuse dostupná voda pro každého a dle domluvy lze zastavit na případné občerstvení. Předpokládaný návrat na autobusové nádraží Turnov je v 19:05 a na liberecké autobusové nádraží v 19:30.

4.2 Fotbalový zájezd do Německa s prohlídkou stadionu

Druhý fotbalový zájezd je vytvořen pro cílovou skupinu, která chce vidět jednu ze třech nejlepších a nejkvalitnějších soutěží na světě v Německu. Jedná se o zájezd do německého Lipska, kterému se poslední dobou fotbalově velmi daří. RB Lipsko je klub, který byl založen teprve v roce 2009 a nejvyšší německou fotbalovou soutěž Bundesligu hraje od roku 2016. Tým je dotován rakouskou firmou Red Bull GmbH, podle které se jmenuje i domácí fotbalový stadion Red Bull Arena s kapacitou 44 300 míst. V aktuální sezoně 2019/20 hraje za RB Lipsko jeden z největších českých talentů Patrik Schick. Zájezd je navrhnout tak, aby byl pro fanoušky co nejvíce atraktivní, proto byl vybrán zápas domácího RB Lipsko proti světoznámému německému týmu Bayern Mnichov. Bayern Mnichov je nejúspěšnějším týmem z Německa v historii. Celkově ovládl německou nejvyšší soutěž 29krát, s tím že od ročníku 2012/13 do teď vyhrál Bundesligu jen on. Tento tým je také úspěšný na mezinárodním poli, kde vyhrál 5krát Ligu Mistrů, naposledy v sezoně 2012/13.

Fotbalový zájezd do Lipska zahrnuje autobusovou dopravu, oběd po cestě do Lipska, prohlídku Red Bull Areny, fotbalový zápas, občerstvení do autobusu na cestu zpět a také zprostředkované cestovní pojištění. Prohlídka stadionu trvá 60 minut, během kterých budou moci účastníci zájezdu vidět zblízka zázemí fotbalového klubu RB Lipsko a také jak tento stadion každý den funguje. Během prohlídky stadionu se účastníci dostanou do prostorů, jako jsou místnosti pro média, konferenční místnosti a především šatny hostujících a domácích. Z šatny domácího týmu budou účastníci moci projít hráčským

tunelem, který vede k samotnému fotbalovému hřišti. Průchodem tunelem se mohou vcítit do profesionálních hráčů, kteří čekají na zápas před 45 tisícovým publikem a nasát atmosféru celého stadionu. V tabulce č. 5 je sestaven program celého zájezdu.

V ceně celého zájezdu je zahrnuta autobusová doprava s řidičem a čekacími hodinami, oběd v restauraci U Přístavu, prohlídka stadionu, vstupenky na fotbalové utkání, cestovní pojištění zprostředkované Generali Českou pojišťovnou a zpáteční občerstvení. Pronájem autobusu s řidičem vyjde na 30 korun za 1 kilometr. Do zahraničí není účtováno DPH, co se týče poplatků v Německu, je autobus osvobozen od placení mýtného. Cena za dopravu autobusem je 16 740 Kč včetně 1440 Kč za započtených 6 hodin čekání autobusu. Oběd v restauraci U Přístavu vyšel celý zájezd na 8100 Kč. Prohlídka stadionu v den zápasu stojí 16 Euro na osobu. S kurzem 27 Kč k 10. 4. 2020 je cena za prohlídku stadionu 23 328 Kč. Vstupenky na zápas RB Lipsko proti Bayernu Mnichov se řadí do sekce A. Znamená to, že je zápas atraktivní, proto jsou vstupenky dražší než obvykle. Na fotbalový zápas v uspořádaném zájezdu byly vybrány vstupenky do druhé kategorie. Jedná se o vstupenky, které jsou na sezení do rohů Red Bull Areny blíže ke středu tribuny. Jedna vstupenka stojí 70 Euro, v přepočtu se jedná o 1890 Kč. Za všechny vstupenky pro celý zájezd se zaplatí 102 060 Kč (Die rotten bullen, 2020). Za sjednané cestovní pojištění na 1 den od Generali Česká pojišťovna pro 54 účastníků se zaplatí 3996 Kč. Cestovní pojištění kryje léčebné výlohy do 100 mil. Kč, úrazové pojištění, odpovědnost za škodu nebo pobyt v nemocnici 1500 Kč za den (Generali Česká pojišťovna, 2020). Občerstvení na zpáteční cestu stojí 594 Kč. Cena zájezdu bez poplatku za zprostředkování je 154 818 Kč. Poplatek za zprostředkování zájezdu pro cestovní kancelář je ve výši 25% celkové ceny zájezdu. Konečná cena zájezdu je tedy 193 523 Kč. Cena na jednu osobu po započítání rizika neobsazení zájezdu (rozdělení ceny zájezdu mezi 43 lidí) je 4500 Kč. V příloze B je k tomuto fotbalovému zájezdu do Německa s prohlídkou stadionu zhotoven plakát, který slouží k propagaci zájezdu.

Základní informace o zájezdu

- místo: Lipsko (Red Bull Arena, Německo)
- doprava: autobusem
- nástupové místo: Liberec

- cena zájezdu: 193 523 Kč
- cena zájezdu pro 1 osobu: 4500 Kč
- trasa: autobusové nádraží Liberec – restaurace U Přístavu Děčín – parkoviště Arena Fanbusse – Red Bull Arena – autobusové nádraží Liberec (510 km)
- přibližný čas zájezdu: 13 hodin

Tabulka 5: Program fotbalového zájezdu do Německa s prohlídkou stadionu

Čas od/do		Program
9:30	11:00	Odjezd z autobusového nádraží v Liberci do Děčína
11:05	11:35	Oběd v restauraci U Přístavu
11:40	14:00	Přesun autobusem z Děčína na parkoviště v Lipsku
14:05	14:10	Pěší přesun na stadion
14:15	15:15	Prohlídka Red Bull Areny
15:15	15:45	Občerstvení v areálu
15:45	17:15	Otevření vstupů na stadion
17:15	19:15	Fotbalové utkání RB Lipsko – Bayern Mnichov
19:15	19:30	Pěší přesun na parkoviště
19:30	22:45	Návrat z Lipska na autobusové nádraží v Liberci

Zdroj: vlastní zpracování

Popis zájezdu

Fotbalový zájezd do německého Lipska je naplánován z libereckého autobusového nádraží, kde bude přistaven autobus pro účastníky v 10:00. Následně bude zájezd směřovat do 72 kilometrů vzdáleného Děčína, kde je naplánován oběd pro celou skupinu v restauraci U Přístavu, která poskytuje výhled na protékající Labe. Po obědě budou před nástupem

do autobusu rozdány všem vstupenky na fotbalové utkání. Zájezd bude pokračovat autobusem na parkoviště nedaleko Red Bull Areny v Lipsku, kde bude po celou dobu autobus parkovat. Následovat bude krátký pěší přesun do Red Bull Areny, kde je naplánovaná předzápasová hodinová prohlídka stadionu. Účastníci zažijí exkluzivní prohlídku, která začíná krátkým filmem o klubu RB Lipsko a jejich stadionu. Prohlídka bude pokračovat návštěvou mediální místnosti, místnosti určené pro tiskové konference a návštěvou šatny domácího týmu. Prohlídka zázemí týmu bude ukončena v klubovém obchodě, kde si mohou účastníci prohlédnout a popřípadě zakoupit suvenýry s logem týmu (Die roten bullen, 2020). Před začátkem zápasu se účastníci mohou občerstvit u stánků s jídlem a pitím, kterých je v areálu sportoviště mnoho. Devadesát minut před začátkem zápasu se budou účastníci smět usadit na svá místa v sektoru A v rohové části stadionu, kde mohou zhlédnout rozcvičku domácího a hostujícího týmu. Po uplynutí zápasu a přesunu skupiny účastníků na parkoviště bude následovat zpáteční cesta do Liberce na autobusové nádraží. V ceně zájezdu je voda na zpáteční cestu. Cesta zpět je zvolena přes německá města Drážďany, Budyšín a Žitava. Občerstvení si účastníci zájezdu budou moci zakoupit na čerpací stanici cestou zpět. Cílem zájezdu je návrat na autobusové nádraží v Liberci v pozdních hodinách.

4.3 Lyžařský zájezd do Itálie

Třetí vytvořený zájezd je určen pro rodinu s dětmi. Zájezd je uspořádán do klidné rodinné destinace Fllatach ve Vysokých Taurách v Rakousku. Jedná se o malou horskou vesnici s 1300 obyvateli, která se nachází na úpatí ledovce Mölltal. Lyžařský areál nabízí 17,4 kilometrů sjezdovek a 9 vleků. Z toho většina nabízí jednoduchý sjezd, proto je toto ledovcové lyžařské středisko jedním z nejoblíbenějších pro rodiny s dětmi v Korutanech. Z nejvyššího vrcholu Schareck (3122 m) se táhnou klasické červené a modré sjezdovky, které vedou doprostřed areálu, kde se nachází restaurace s rozsáhlou sluneční terasou (stanice Eisse 2800 m). Z tohoto místa lze sjet na začátek areálu, anebo na lanovku Alteck, která se nachází naproti hlavní sjezdovce a je zde v provozu nová čtyřsedačka. Rychlé a pohodlné přesuny na hlavní ledovcové sjezdovce zajišťuje šestimístná kabinka, na kterou navazuje krytá šestisedačka. Ostatní tratě v areálu jsou menší a pomalejší.

Zajímavostí je, že tento lyžařský areál využívá k tréninku 16 národních lyžařských týmů včetně týmů z Rakouska a Německa (Snow.cz, 2020)

Pro tento zájezd byl vybrán tříhvězdičkový hotel Alpenhotel Badmeister, který se nachází 600 metrů od lanovky. Je jedním z nejlépe hodnocených poskytovatelů ubytování v daném místě. Dle serveru Booking.com má Alpenhotel hodnocení 9,4 z 10. Hotel nabízí ubytování v alpském stylu s výhledem na hory. Součástí hotelu je místnost na uschování lyží se sušákem na lyžařské boty, herna, relaxační místnost, wellness a veřejné parkoviště (zdarma). Kuchyně v hotelu se specializuje na rakouská jídla. V ceně ubytování je nabízena snídaně nebo snídaně a večeře. V oblasti hotelu se nacházejí zajímavá místa, která mohou návštěvníci navštívit. Jedná se například o léčebné štolky Bad Gastein nebo vodopád Bad Gastein (Badmeister, 2020).

V celkové ceně zájezdu je zahrnuta cena ubytování v Alpenhotel Badmeister, skipasů, pojištění a zprostředkování zájezdu. Cena ubytování na 4 noci s polopenzí pro 2 dospělé a 2 děti do 15 let (děti od 15 let se v tomto ubytování počítají jako dospělí) vyjde na 23 355 Kč. V ceně ubytování není zahrnuta městská daň v hodnotě 2 euro za osobu na noc. Skipas pro dospělého na jeden den stojí 49 euro a pro dítě (6-18 let) polovinu, tedy 24,5 euro. Celkem skipasy vyjdou na 15 876 korun (Snow.cz, 2020). Součástí zájezdu je také cestovní pojištění od Generali Česká pojišťovna na 5 dní pro celou rodinu. Pro daný zájezd bylo sjednáno pojištění Exclusive, které kryje například léčebné výlohy do 100 milionů korun, zásah horské služby do 500 tisíc korun, trvalé následky úrazu do 400 tisíc korun a pobyt v nemocnici 1500 korun za den. Toto cestovní pojištění stojí 1204 korun (Generali Česká pojišťovna, 2020). Celková cena zájezdu bez poplatku za zprostředkování je 40 435 korun. Poplatek za zprostředkování pro cestovní kancelář je ve výši 25 % z ceny zájezdu. Konečná cena zájezdu je tedy 50 544 korun. V příloze C se nachází propagační plakát, který byl vytvořen k propagaci lyžařského zájezdu do Rakouska.

Základní informace o zájezdu

- místo: Alpenhotel Badmeister (Flattach, Rakousko)
- doprava: vlastní

- cena zájezdu: 50 544 Kč (2 dospělí + 2 děti)
- počet dní: 5 dní/ 4 noci
- check-in: 15:00 až 20:00
- check-out: do 10:30

Popis zájezdu

Tento lyžařský zájezd je pořádán na 5 dní (4 noci) a je určen pro čtyřčlennou rodinu. Začátek zájezdu je v České republice. V ceně zájezdu není poskytnuta doprava, tudíž není přesně specifikován výchozí bod zájezdu. Pro příklad lze předpokládat, že rodina bude vyjíždět z Liberce. Tím pádem by 664 kilometrů dlouhá cesta do hotelu Alpenhotel Badmeister zabrala 7 hodin jízdy. Příjezd do hotelu je možný mezi třetí hodinou odpolední až osmou hodinou večerní. Po příjezdu na hotel na účastníky zájezdu bude čekat delegát, který jim předá informace o pobytu a skipasy, které jsou v ceně zájezdu. Skipasy budou platit od druhého dne zájezdu do posledního. V ceně zájezdu je rodinný pokoj (1 manželská postel a 2 lůžka na patrové posteli) s balkonem a výhledem na hory. Stravování v hotelu je formou polopenze. Snídaně jsou formou kontinentálního bufetu a večere formou podávaného čtyřchodového menu. Pouhých 600 metrů od hotelu je vzdálena nástupní stanice mölltalského ledovce. Jedná se o nejdelší lanovku (Glacier Express) v tunelu na světě, která účastníky zaveze do lyžařského areálu za necelých 8 minut. Hosté mohou také využít zdarma autobus, který je dopraví do lyžařského areálu. Po každodenním lyžování si mohou účastníci odpočinout v hotelovém wellnes. To nabízí saunu, parní saunu nebo relaxační místnost. Pro zpestření pobytu lze také využít hotelovou hernu, knihovnu nebo stolní tenis. Konec pobytu v Alpenhotelu Badmeister a odhlášení z hotelu je nutné provést poslední den do 10:30 hodin dopoledne (Badmeister, 2020). Po check outu mohou účastníci využít ještě platný skipas nebo jet zpět do České republiky.

4.4 Lyžařský zájezd v České republice

Poslední navrhovaný zájezd spadá do aktivního sportovního cestovního ruchu po České republice. Zájezd je vytvořen do horského města Harrachov taktéž pro čtyřčlennou rodinu.

Harrachov je malé město o 1400 obyvatelích v Krkonoších. Leží pod Čertovou horou, kde je na jejím úbočí vybudován lyžařský areál. Skiareál nabízí 5 sjezdovek s 3 lanovkami a jedním vlekem. Právě lyžařský areál je nejlákavějším cílem návštěvníků, kteří v zimě do Harrachova zavítají. Na vrchol Čertovy hory vedou 2 čtyřsedačkové lanovky, dle obtížnosti terénu si mohou návštěvníci vybrat z různě dlouhých a náročných sjezdovek. Díky osvětlenému vleku ve spodní části lyžařského areálu je v provozu také večerní lyžování. Lyžování v Harrachově je známé díky kvalitní úpravě sjezdovek i v jarních měsících. Pro běžkaře a turisty je v Harrachově připraveno až 104 kilometrů různých tras. Zároveň je Harrachov známý díky tradičním skokanským můstkům. V roce 1980 byl v Harrachově dokončen mamutí můstek, jehož profil umožňuje lety až ke 215 metrům (Ski areál Harrachov, 2020).

Pro lyžařský zájezd do Harrachova byl vybrán čtyřhvězdičkový hotel Pytloun Wellness Hotel Harrachov, který se nachází v klidné části Rýžoviště v Harrachově. V zimních a jarních měsících je svou polohou ideální pro lyžaře. Pouze 100 metrů od hotelu je vlek Amálka, který je součástí Skiareálu Harrachov. Vlek Amálka nabízí snadné napojení na okolní sjezdovky a lanovky. Nedaleko je také čtyřsedačková lanovka, která se nachází necelých 450 metrů od hotelu. Součástí hotelu je lyžárna, herna, wellness centrum a parkoviště. Snídaně jsou v ceně ubytování v restauraci Rýžoviště. Nachází se ve třetím patře hotelu. Návštěvníci také mohou využít kavárnu nebo lobby bar. Oblíbenými turistickými tipy v okolí hotelu jsou: Sklárna Harrachov, Pivovar Harrachov, Muzeum skla Harrachov nebo Mumlavský vodopád. Centrum Harrachova je od hotelu vzdálené 15 minut pěší chůze (Pytloun Wellness Hotel Harrachov, 2020).

V ceně lyžařského zájezdu do Harrachova je ubytování, skipas, poukaz na masáž pro 4 osoby a poplatek za zprostředkování zájezdu. Ubytování se snídaní na 4 noci pro 2 dospělé a 2 děti v hotelu Pytloun Wellness Harrachov stojí 7 398 korun (Pytloun Wellness Hotel Harrachov, 2020). Skipas na 4 dny pro dospělého stojí 2600 korun a dítě 1820 korun. Pro 2 dospělé a 2 děti vyjde na 8 840 korun (Sportovní areál Harrachov, 2020). Součástí zájezdu je také poukaz na antistresovou indickou masáž hlavy ve wellness v hotelu. Poukaz na masáž pro jednu osobu stojí 450 korun. Pro 4 osoby je poukaz v hodnotě 1800 korun (Pytloun Wellness Hotel Harrachov, 2020). Cena za tento zájezd bez poplatku za zprostředkování je 18 038 korun. Celková cena i s poplatkem pro cestovní

kancelář ve výši 25% je 22 548 korun. V příloze D je přiložen propagační plakát, který má za úkol upoutat pozornost na lyžařský zájezd v České republice.

Základní informace o zájezdu

- místo: Pytloun Wellness Hotel Harrachov
- doprava: vlastní
- cena zájezdu: 22 548 Kč (2 dospělí + 2 děti)
- počet dní: 5 dní/ 4 noci
- check-in: 14:00 až 22:00
- check-out: do 12:00

Popis zájezdu

Rodinný lyžařský zájezd je pořádán na 5 dní (4 noci) pro 2 dospělé a 2 děti. Výchozí bod zájezdu není stanoven, jelikož doprava do koncové destinace není v ceně. Pro představu lze vycházet z toho, že rodina bude vyjíždět z Liberce, jako v předchozích nabízených zájezdech. Z Liberce do hotelu je trasa dlouhá 42 kilometrů. Autem tedy zabere tato cesta necelou hodinu. Příjezd do hotelu Pytloun Hotel Wellness Harrachov je možný od dvou hodin odpoledne až do deseti hodin večer. Parkoviště je hlídané přímo u hotelu, avšak za poplatek 110 korun na den. Po přihlášení na recepci dostanou účastníci skipasy, které jsou v ceně zájezdu. V ceně ubytování je rodinný pokoj Deluxe (1 manželská postel a 2 jednolůžkové postele) s balkonem, který nabízí výhled na Čertovu horu. Stravování v hotelu je pouze formou snídaně. K obědu a večeři mohou účastníci využít hotelovou restauraci nebo restaurace v městečku či skiareálu. Účastníci zájezdu mohou být na lyžařské sjezdovce jen za 100 metrů od hotelu. Z této sjezdovky se lze dostat po celém skiareálu Harrachov. Hlavní lanovka AD Alfa je vzdálená pouhých 450 metrů od hotelu. Účastníci mohou také zkusit večerní lyžování na sjezdovce LV Doplik. Během pobytu v hotelu je možné využít wellness luxury mountain spa za poplatek 199 korun/ osoba. Wellness nabízí výhled na Čertovu horu a především saunu pro 8 osob a venkovní vířivku. Dále relaxační centrum nabízí dvě masérny pro individuální i párové masáže. Účastníci zde mohou uplatnit svůj poukaz na antistresovou indickou masáž hlavy. V okolí hotelu je

hodně zajímavých míst, které mohou účastníci zájezdu navštívit a zpestřit si tím pobyt v Harrachově. Odhlášení z hotelu je nutné provést do 12 hodin. Následuje zpáteční cesta a konec zájezdu.

4.5 Shrnutí zájezdů

V současné době existuje několik cestovních kanceláří na českém trhu, které nabízejí sportovní zájezdy. Zaměřují se jak na aktivní zájezdy (především lyžařské) tak na zájezdy pasivní (fotbal, tenis, hokej nebo motorové sporty). Mezi známé cestovní kanceláře nabízející sportovní zájezdy na českém trhu patří již zmiňovaná společnost Czech Sport Travel s.r.o. Vytvořené zájezdy jsou navrženy tak, aby je mohla tato cestovní kancelář zprostředkovat. Zároveň jsou do sportovních zájezdů zabudovány nové komponenty, které tato cestovní kancelář nenabízí jako součást svých zájezdů. Především se jedná o fotbalový zájezd do německého Lipska, ve kterém je v ceně zájezdu prohlídka stadionu Red Bull Areny před domácím zápasem. Návštěvy stadionů známých klubů jsou v zahraničí velmi oblíbené. RB Lipsko takovou možnost nabízejí, avšak přímo zájezdy od Czech Sport Travel tuto prohlídku nezprostředkovávají. V obou fotbalových zájezdech je součástí oběd po cestě na fotbalové utkání. To je také komponent, který by mohla společnost do svých nabídek zahrnout. Lyžařské zájezdy jsou uspořádány na atraktivní místa, které cestovní kancelář prozatím nenabízí. Tímto může cestovní kancelář rozšířit svoji nabídku o výše vytvořené lyžařské zájezdy.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vytvořit nabídku sportovního cestovního ruchu pro aktivní sportovce i diváky. K propagaci vytvořených zájezdů byly vyrobeny plakáty.

V první části bakalářské práce byly popsány definice a teoretická východiska sportovního cestovního ruchu. Kvůli nejednotné klasifikaci sportovního cestovního ruchu byly ve druhé kapitole charakterizovány čtyři nejčastěji používané klasifikace. V poslední teoretické kapitole byly popsány nejoblíbenější sporty po celém světě. Zároveň byly popsány ekonomické dopady největších sportovních událostí fotbalu, kriketu a basketbalu, které se řadí mezi tři nejoblíbenější sporty. Následně byl stručně popsán aktivní sportovní cestovní ruch a nejoblíbenější sporty v České republice. Dopady pořádaných sportovních akcí pozitivně ovlivnily také ekonomiku v České republice. V práci byly stručně rozebrány sportovní akce v České republice: Mistrovství světa v hokeji 2015 a Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let.

Ve druhé části bakalářské práce byly zhotoveny čtyři sportovní zájezdy. Navrhnuté zájezdy byly určeny pro diváky sportu, kteří navštěvují sportovní události a pro lidi, kteří cestují za účelem aktivního sportování. Byly vybrány zájezdy na fotbalové zápasy a lyžařské pobyty. Fotbalové zájezdy byly uspořádány do Plzně a německého Lipska. Součástí zájezdu na fotbalové utkání v Lipsku byla prohlídka domácího stadionu Red Bull Arena. Lyžařské zájezdy byly navrženy do českého horského města Harrachov a rakouské horské vesnice Flattach. V cenách lyžařských zájezdů byly skipasy do místních lyžařských středisek. U jednotlivých zájezdů bylo obecně popsáno místo zájezdu, kalkulace ceny zájezdu i pro jakou cílovou skupinu byl zájezd navrhnout. Ke každému zájezdu byly také vypracovány základní informace a popis daného zájezdu. Pro propagaci jednotlivých zájezdů byly navrženy propagační materiály formou plakátů. Ty byly vytvořeny na základě každého zájezdu, tak, aby upoutaly zájem cílové skupiny aktivního nebo pasivního sportovního cestovního ruchu.

Sportovní cestovní ruch je rozšířenou formou specifického cestovního ruchu, avšak v České republice se tímto tématem zabývá menší část publikací než v zahraničí.

Seznam použité literatury

ALLSPORTSPORTAL, 2018. *Classification Of Sports Tourism And The Importance It Holds* [online]. [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <http://www.allsportsportal.com/guide/classification-of-sports-tourism-and-the-importance-it-holds-64089054.shtml>.

ASIA NEWS MONITOR, 2018. *Russia: FIFA confident of Russia's 2018 FIFA World Cup high level organization* [online]. Bangkok: Thai News Service Group [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/2032481112/fulltext/C5734DBC389441ADPQ/6?accountid=17116>.

BADMEISTER, 2020. *Alpenhotel Badmeister* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.badmeister.at/de/>.

BERÁNEK, Jaromír, 2013. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting. ISBN 978-80-86724-46-1.

BÍLÍ TYGŘI LIBEREC, 2019. *Bílí Tygři znovu přichystali utkání s doprovodným programem i pro fanoušky z Německa* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.hcbilitygri.cz/clanek.asp?id=14530>.

ČT SPORT, 2020. *Hry v Tokiu začnou příští rok 23. července. Japonsko začíná kvůli odkladu -sčítat finanční ztráty* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/olympijske-hry/tokio-2020/hry-v-tokiu-zacnou-pristi-rok-23-cervence-japonsko-zacina-kvuli-odkladu-scitat-financni-ztraty/5e81b2f8611d942f046bbdbb>.

ČT SPORT, 2020. *Sport a koronavirus přehledně: Kde se přestalo, co bylo odloženo a kde už sezona skončila?* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/sport-a-koronavirus-prehledne-kde-se-prestalo-co-bylo-odloženo-a-kde-uz-sezona-skoncila/5e6cb83dfccd259ea4b83b0c>.

- DENIK.CZ, 2020. *Biatlon bez diváků sníží ztráty organizátorů. Čeští fanoušci jsou zklamaní* [online]. [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: https://www.denik.cz/zimni_sporty/svetovy-pohar-biatlon-koronavirus-bez-divaku-20200302.html.
- DIE ROTEN BULLEN, 2020. *Stadium tour* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.dierotenbullen.com/en/red-bull-arena/stadium-experience/stadium-tour.html>.
- DIE ROTTEN BULLEN, 2020. *Matchday ticket information* [online]. [cit. 2020-04-12]. Dostupné z: <https://www.dierotenbullen.com/en/tickets/information/matchday-tickets.html>.
- DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ, 2010. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost. 2., upr. vyd.* Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-079-6.
- FC VIKTORIA PLZEŇ, 2019. *LIGA MISTRŮ 2018/2019* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <https://www.fcviktoria.cz/zapas.asp?sezona=2019LM>.
- FC VIKTORIA PLZEŇ, 2019. *Prodej vstupenek* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <https://www.fcviktoria.cz/zobraz.asp?t=prodej-vstupenek>.
- FIBA.BASKETBALL, 2019. *Biggest-ever FIBA World Cup reaches record-breaking three billion people* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <http://www.fiba.basketball/news/biggest-ever-fiba-world-cup-reaches-record-breaking-three-billion-people>.
- FINANCE.CZ, 2019. *Sport číslo 1 v Česku: Fotbal versus hokej* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/526932-fotbal-versus-hokej/>.
- GENERALI ČESKÁ POJIŠŤOVNA, 2020. *Cestovní pojištění online* [online]. [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: https://www.generaliceska.cz/cestovni-pojisteni-online-sjednani#.
- GIBSON, Heather J., 1998. Sport Tourism: A Critical Analysis of Research. *Sport Management Review*. 1(1), 45-76. DOI: 10.1016/S1441-3523(98)70099-3. ISSN 14413523. Dostupné také z: https://www.researchgate.net/publication/223758220_Sport_Tourism_A_Critical_Analysis_of_Research.

GLOBAL BANKING & FINANCE, 2018. *The Economics Of The FIFA World Cup 2018* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.globalbankingandfinance.com/the-economics-of-the-fifa-world-cup-2018/>.

GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. 2014. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks. ISBN 978-802-5125-953.

HIGHAM, James E. S. a Thomas HINCH, 2018. *Sport tourism development*. 3rd edition. Blue Ridge Summit: CHANNEL VIEW PUBLICATIONS. Aspects of tourism. ISBN 978-184-5416-546.

HUGGINS, Mike, 2013. Sport, tourism and history: current historiography and future prospects. *Journal of Tourism History*. **5**(2), 107-130. DOI: 10.1080/1755182X.2013.828782. ISSN 1755-182X. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1755182X.2013.828782>.

IROZHLAS, 2020. *Letošní ročník extraligy bude bez vítěze. Sezona byla kvůli koronaviru definitivně ukončena* [online]. [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/hokej/hokej-extraliga-koronavirus-vitez-titul-vysledky-karantena-tipsport-extraliga_2003121641_mim.

ISPORT.CZ, 2015. *Prohlídka stadionu Realu Madrid* [online]. [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-evropske-pohary-liga-mistru/230229/prohlidka-stadionu-real-madrid-za-19-eur-urcite-stoji.html>.

ISPORT.CZ, 2020. *Koronavirus ONLINE: Fotbalisté v Česku od pondělí zahájí skupinové tréninky* [online]. [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni/376532/koronavirus-online-fotbaliste-v-cesku-od-pondeli-zahaji-skupinove-treninky.html>.

KOTÍKOVÁ, Halina a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ, 2008. *Nové trendy v pořádání akcí a událostí (events) v cestovním ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. ISBN 978-80-87147-05-4.

KOTÍKOVÁ, Halina. 2013. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu: nové produkty z hlediska motivace účastníků cestovního ruchu: nové trendy v nabídce turismu pro*

specifické skupiny: názorné příklady ze zahraničí i z České republiky. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4603-6.

KPMG, 2016. *Jak pomáhají sportovní akce Česku?* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://home.kpmg/cz/cs/home/clanky-a-analyzy/2016/01/jak-pomahaji-sportovni-akce-cesku.html>.

KPMG, 2016. *Mistrovství se Česku vyplatí* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://home.kpmg/cz/cs/home/clanky-a-analyzy/2016/01/mistrovstvi-se-cesku-vyplati.html>.

MALCOLM, Dominic, 2008. *The SAGE dictionary of sports studies*. Los Angeles: SAGE. ISBN 978-141-2907-354.

NOVINKY.CZ, 2019. *Dovolená na horách vyjde i na desítky tisíc, každý šestý Čech ji pořídí na úvěr* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/finance/clanek/dovolenana-horach-vyjde-i-na-desitky-tisic-kazdy-sesty-cech-ji-poridi-na-uver-40270127>.

PYTLOUN WELLNESS HOTEL HARRACHOV, 2020. *Luxury mountain spa* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.pytlounwellnesshotelharrachov.cz/cs/hotel-spa/>.

PYTLOUN WELLNESS HOTEL HARRACHOV, 2020. *Pytloun Wellness Hotel Harrachov* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.pytlounwellnesshotelharrachov.cz/cs/hotel/>.

SEZNAM ZPRÁVY, 2020. *Z Eura 2020 je Euro 2021. UEFA sčítá ztráty, je připravena vracet peníze za lístky* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/z-eura-2020-je-euro-2021-uefa-scita-ztraty-je-pripravena-vcet-penize-za-listky-93751>.

SCHWARTZHOFFOVÁ, Eva, 2010. Sport tourism. *Tělesná kultura*. 33(2), 97-106. DOI: 10.5507/tk.2010.013. ISSN 12116521. Dostupné také z: <http://telesnakultura.upol.cz/doi/10.5507/tk.2010.013.html>.

SNOW.CZ, 2020. *MÖLLTALER GLETSCHER* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://snow.cz/stredisko/22-molltaler-gletscher>.

SPORTADVISORY, 2019. *Examples of Sports Tourism: Successful Sports Tourism Events* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://sportadvisory.com/examples-of-sports-tourism-successful-sports-tourism-events/>.

SPORTOVNÍ AREÁL HARRACHOV, 2020. *Ceník zima 2019 / 2020* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <http://www.skiareal.com/cz/zima/cenik-skipassu-harrachov/>.

SPORTOVNÍ AREÁL HARRACHOV, 2020. *Sportovní areál Harrachov - Krkonoše* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <http://www.skiareal.com/cz/zima/ski-areal-harrachov/>.

SPORTS SHOW, 2020. *Top 10 Most Popular Sports in The World* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://sportsshow.net/top-10-most-popular-sports-in-the-world/>.

STANDEVEN, Joy a Paul de KNOP, 1999. *Sport tourism*. Champaign, Ill.: Human Kinetics. ISBN 08-732-2853-7.

THE CULTURE TRIP, 2017. *What Was the Grand Tour and Where Did People Go?* [online]. [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://theculturetrip.com/europe/articles/what-was-the-grand-tour-and-where-did-people-go/>.

TRAVEL ADVENTURE, 2019. *Češi pořizují lyžařské zájezdy už od září. Zajistí si tak ubytování blízko svahu* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://traveladventure.cz/cesi-porizuji-lyzarske-zajezdy-uz-od-zari-zajisti-si-tak-ubytovani-blizko-svahu/>.

TRAVEL DAILY NEWS, 2019. *Cricket World Cup 2019: The impact on British tourism* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.traveldailynews.com/post/cricket-world-cup-2019-the-impact-on-british-tourism>.

UCHYTILCZ, 2020. *Ceník služeb* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <http://www.uchytil.cz/cenik.html>.

WEED, Mike a Chris BULL, 2004. *Sports tourism: participants, policy, and providers*. Boston: Elsevier/Butterworth Heinemann. ISBN 07-506-5276-4.

WEED, Mike a Chris BULL, 2009. *Spotrs tourism: Participants, policy and providers. 2*. Oxford: Routledge. ISBN 978-0-7506-8375-3.

WEED, Mike, 2008. *Sport & Tourism: A Reader*. New York: Routledge. ISBN 04-154-2687-1.

Seznam příloh

Příloha A – Fotbalový zájezd v České republice	59
Příloha B – Fotbalový zájezd do Německa s prohlídkou stadionu	60
Příloha C – Lyžařský zájezd do Rakouska	61
Příloha D – Lyžařský zájezd v České republice	62

Fotbalový zájezd do Plzně

FC VIKTORIA PLZEŇ

VS

FC SLOVAN LIBEREC

Doprava: Autobusem

Email: zajezd1@mail.cz

Cena za osobu: 1089 Kč

Telefon: 606 222 111

Přibližný čas: 10 hodin

Odjezd: 10:00

V ceně zájezdu oběd a vstupenka

FOTBALOVÝ ZÁJEZD S PROHLÍDKOU STADIONU

RB LIPSKO

BAYERN MNICHOV

V ceně zájezdu oběd,
vstupenka a prohlídka

Doprava: Autobusem

Cena za osobu: 4500 Kč

Přibližný čas: 13 hodin

Odjezd: 9:30

Email: zajezd2@mail.cz
Telefon: 606 222 111

RODINNÝ LYŽAŘSKÝ ZÁJEZD DO RAKOUSKA

Místo: Alpenhotel Badmeister (Flattach, Rakousko)

Doprava: vlastní

Cena: 50 544 Kč (2 dospělí + 2 děti)

Doba zájezdu: 5 dní/4noci

V ceně zájezdu:

- * ubytování
- * snídaně, večeře
- * skipas
- * cestovní pojištění

Rezervace

Telefon: 606 222 111

Email: zaiezd3@mail.cz

Doprava není v ceně zájezdu

Lyžařský zájezd

HARRACHOV

Ubytování: **PYTLOUN WELLNESS HOTEL HARRACHOV**

Počet nocí: 5 dní/ 4 noci

Počet osob: 2 dospělí a 2 děti (do 13 let)

Doprava: vlastní

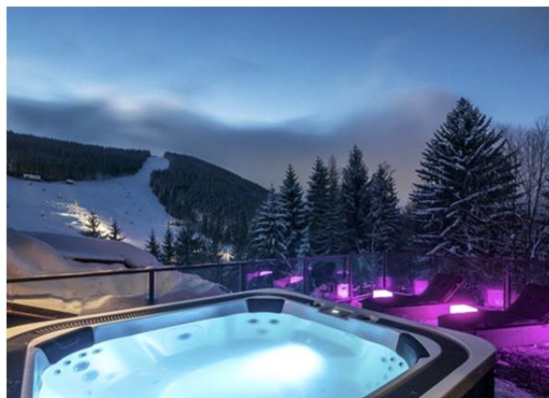
V ceně zájezdu: ubytování snídaně
 skipas masáž hlavy

22 548 Kč

cena za rodinu

tel: 606 222 111

e-mail: zajezd4@mail.cz